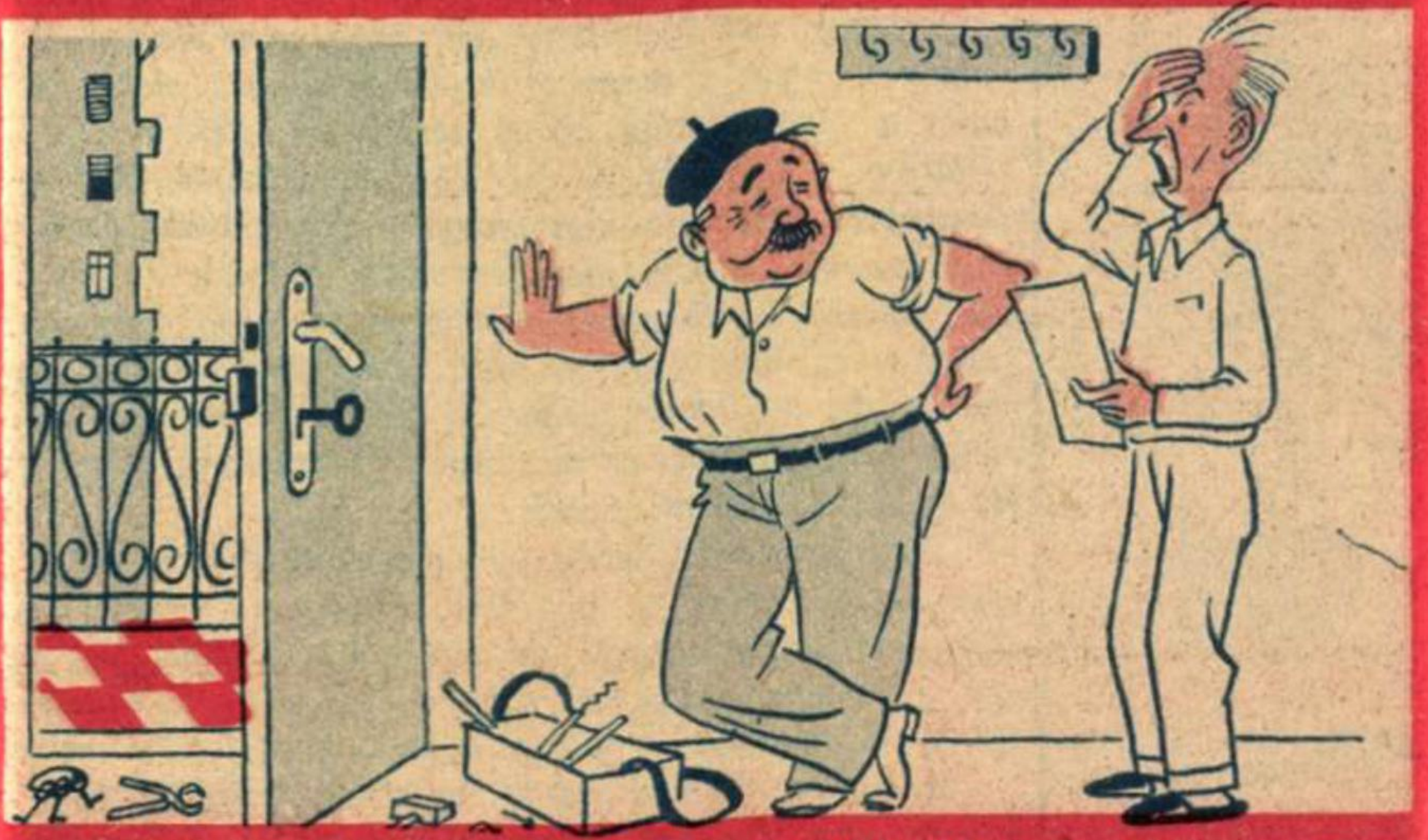
IX. évfolyam, 35. szám
1953. augusztus 27

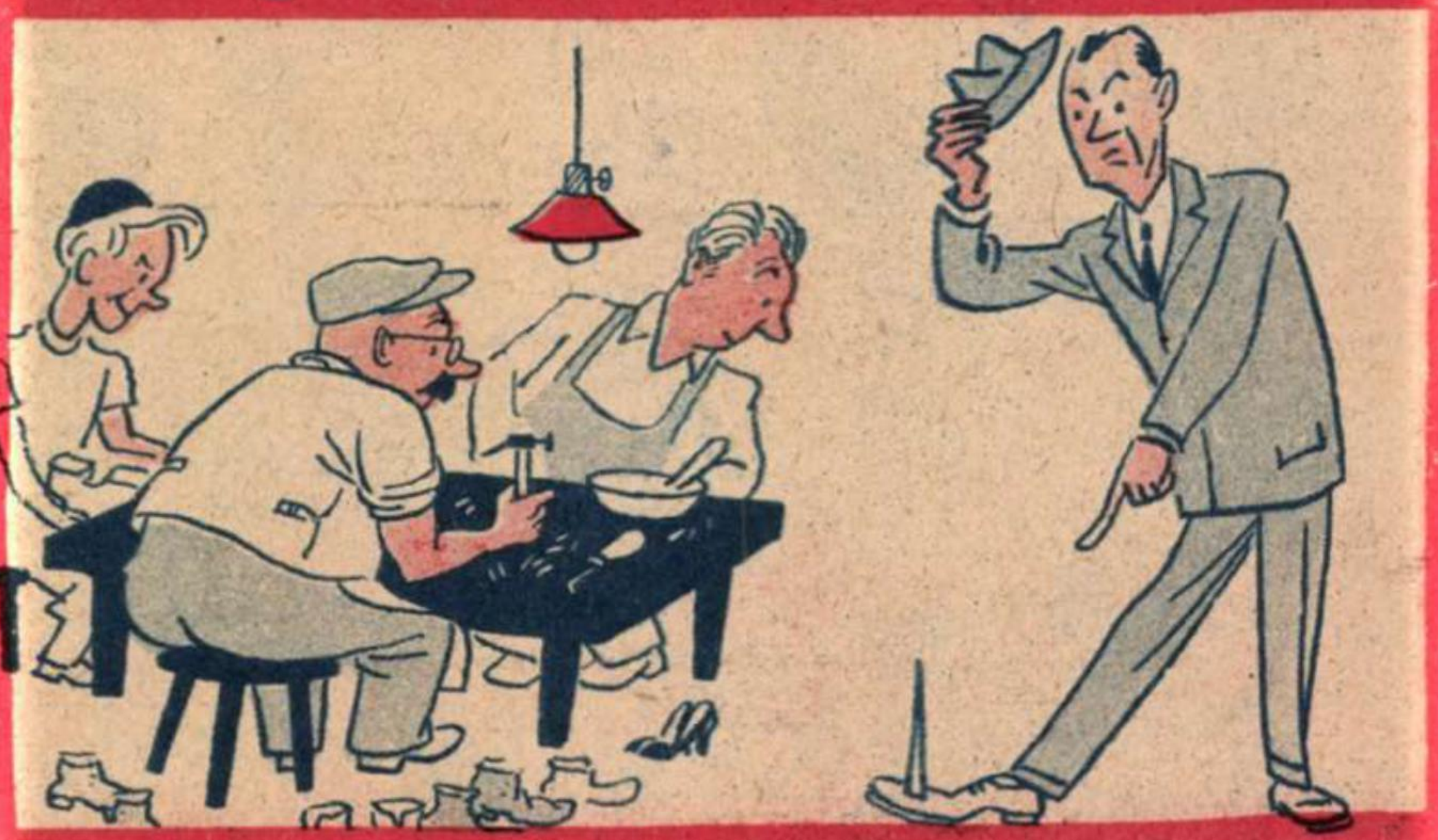
Ára: 70 fillér

Ludas Matyi

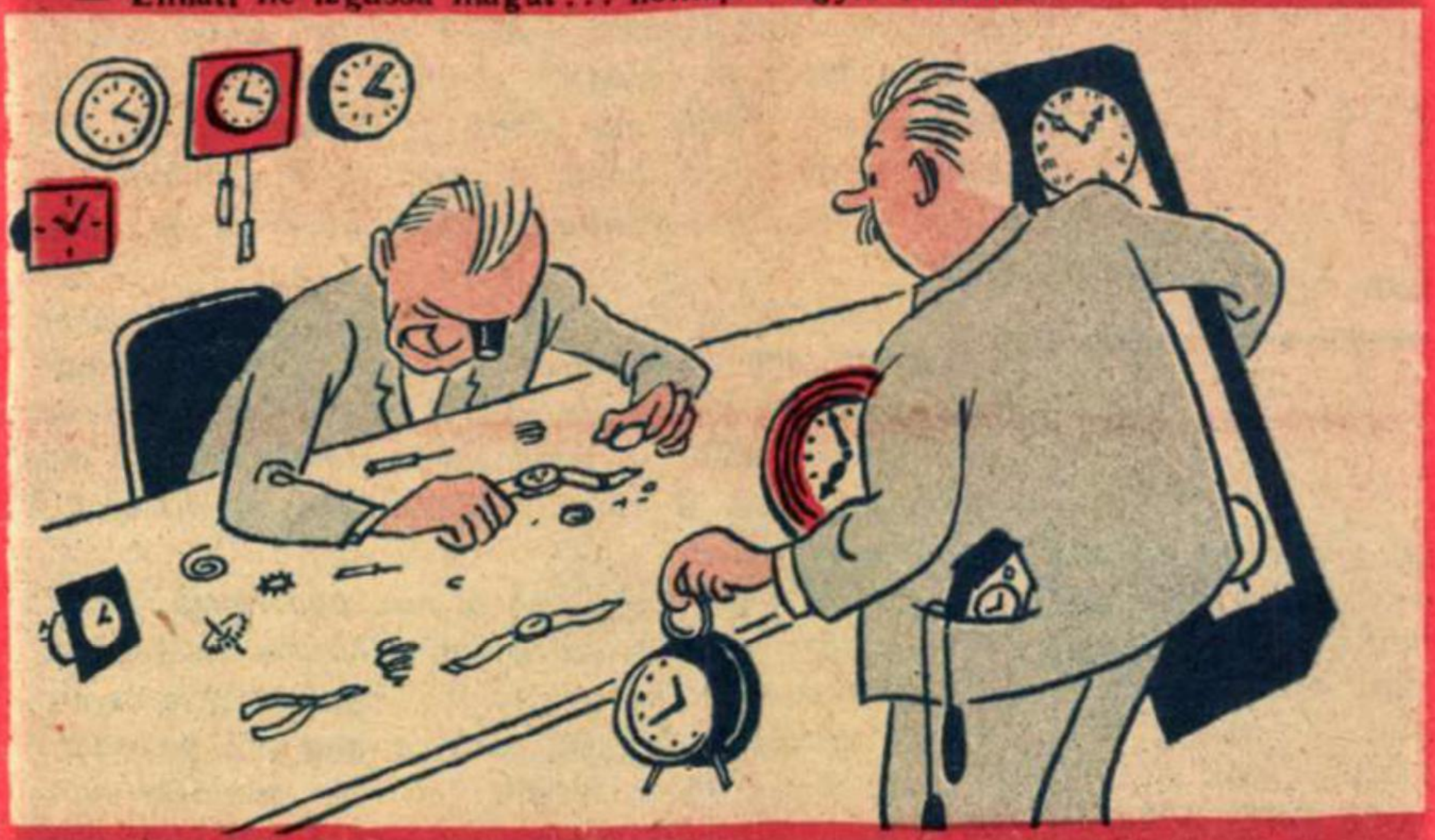
Javítanivalók a javítóiparban!

— Hű, a nemjóját! Ha tudom, hogy ez a zárjavítás ilyen drága, meg se csináltatom.
— Emiatt ne izgassa magát... holnapra úgyis elromlik.

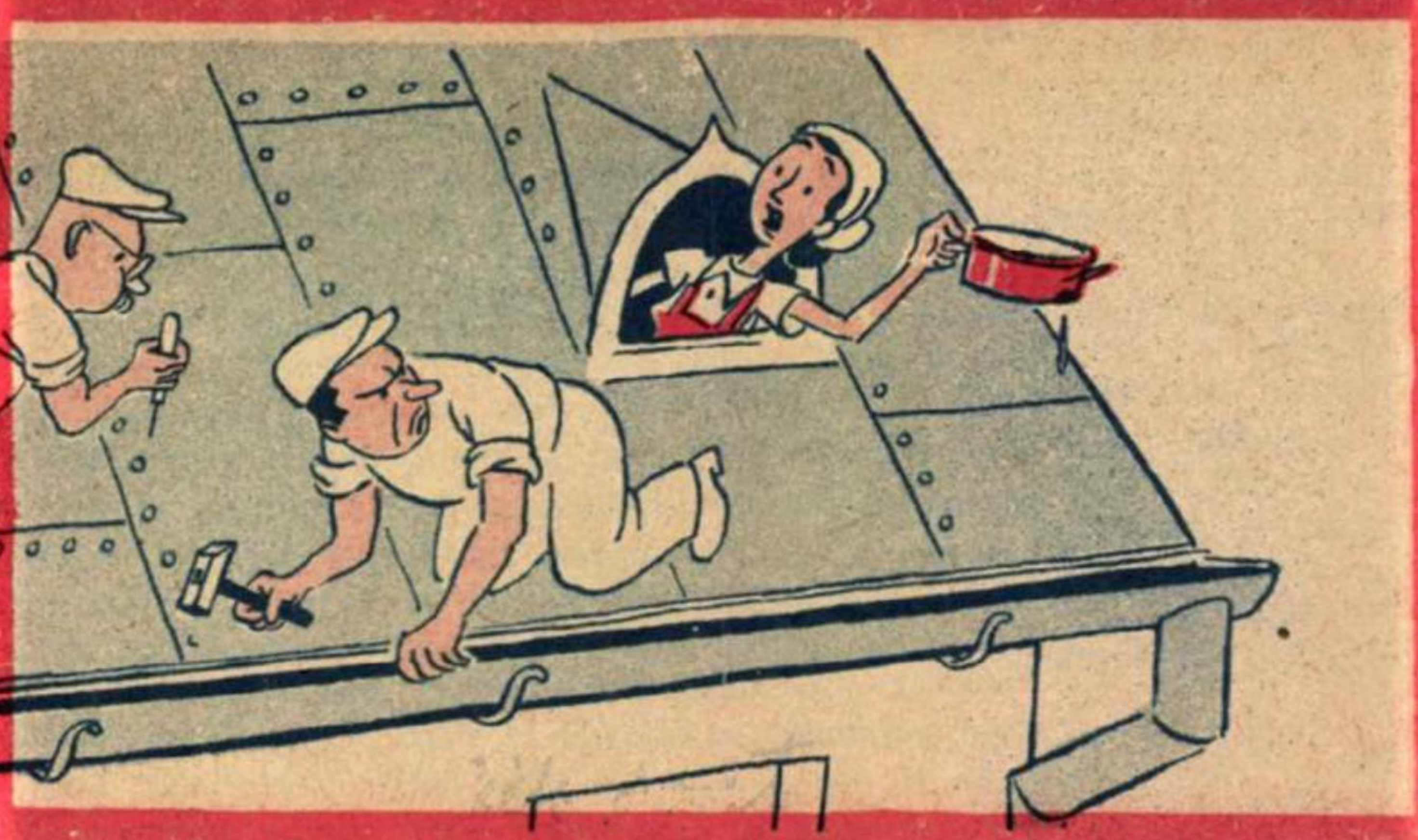
— Visszahoztam kérem a cipőt, mert még mindig kiáll belőle egy szegecske...

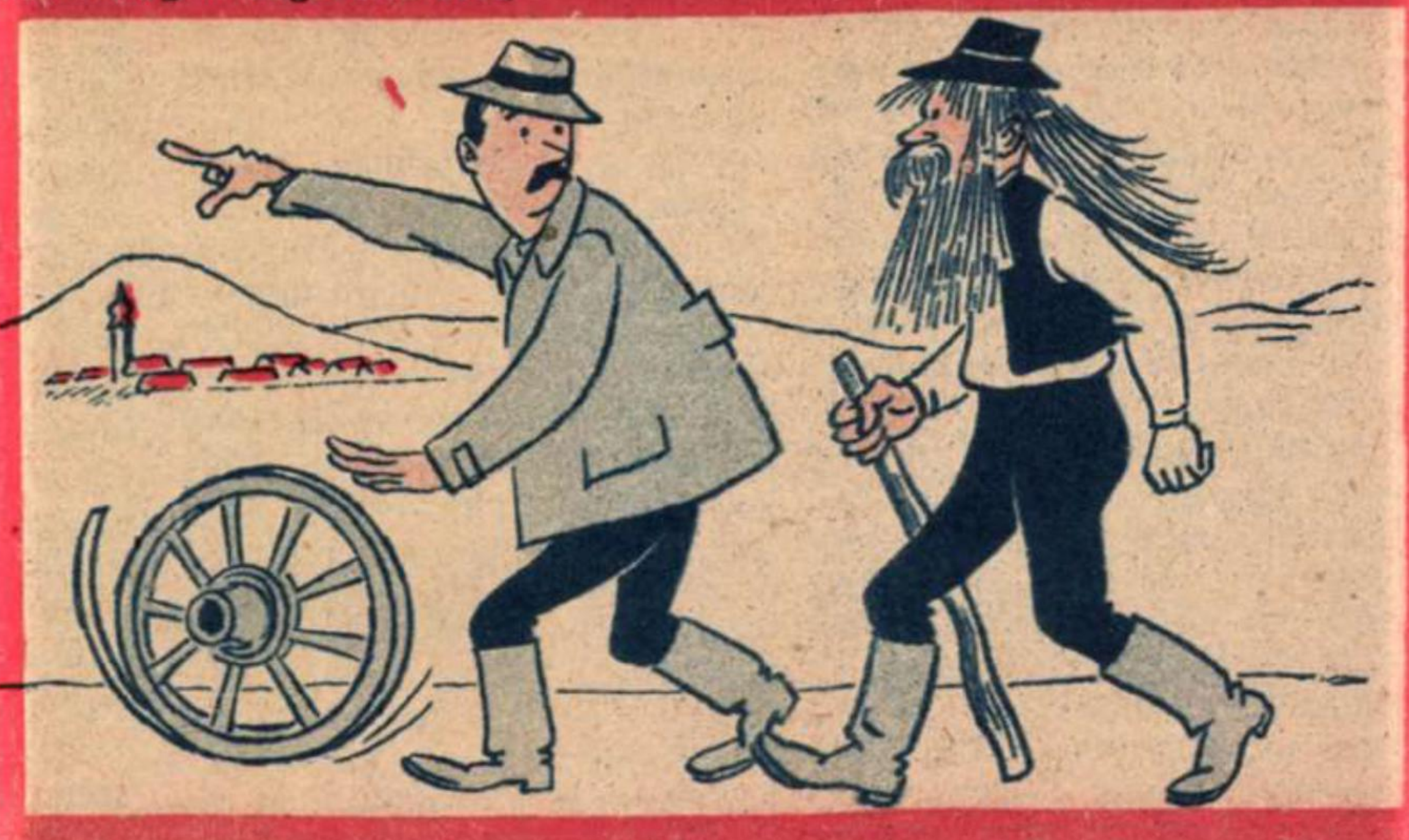
— Nem tudom megcsinálni, mert az egyik alkatrész nem kapható.
— Sebaj... Hoztam magammal néhány rossz órát, állítson össze belőlük egy jót...

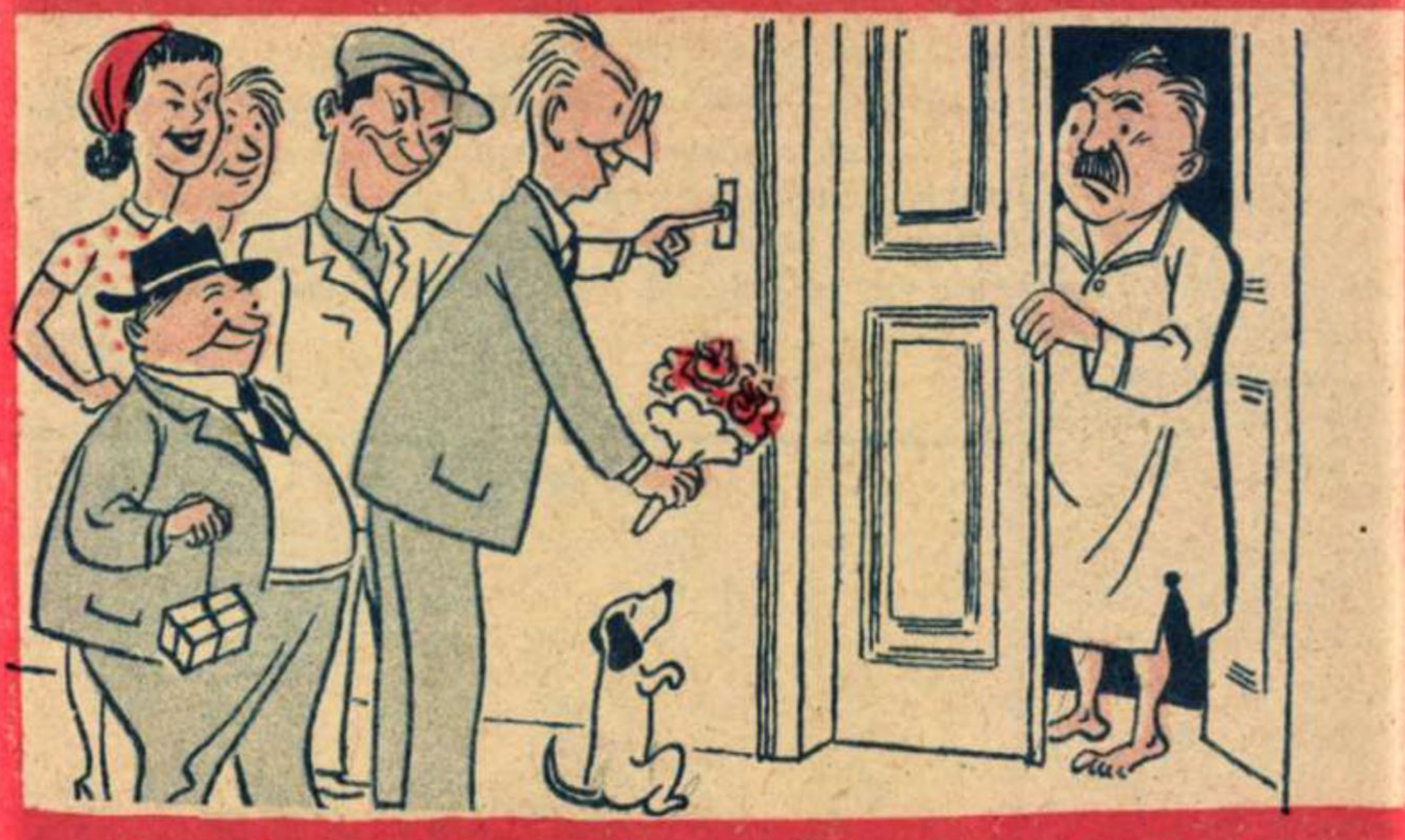
— Csakhogy végre elkészült a ruhám, amit még a pliocén korszakban adtam be tisztíttatni!
— Ugyan mit akar... sokan vannak, akik még a miocén korszakban adták be és még mindig nincs kész.

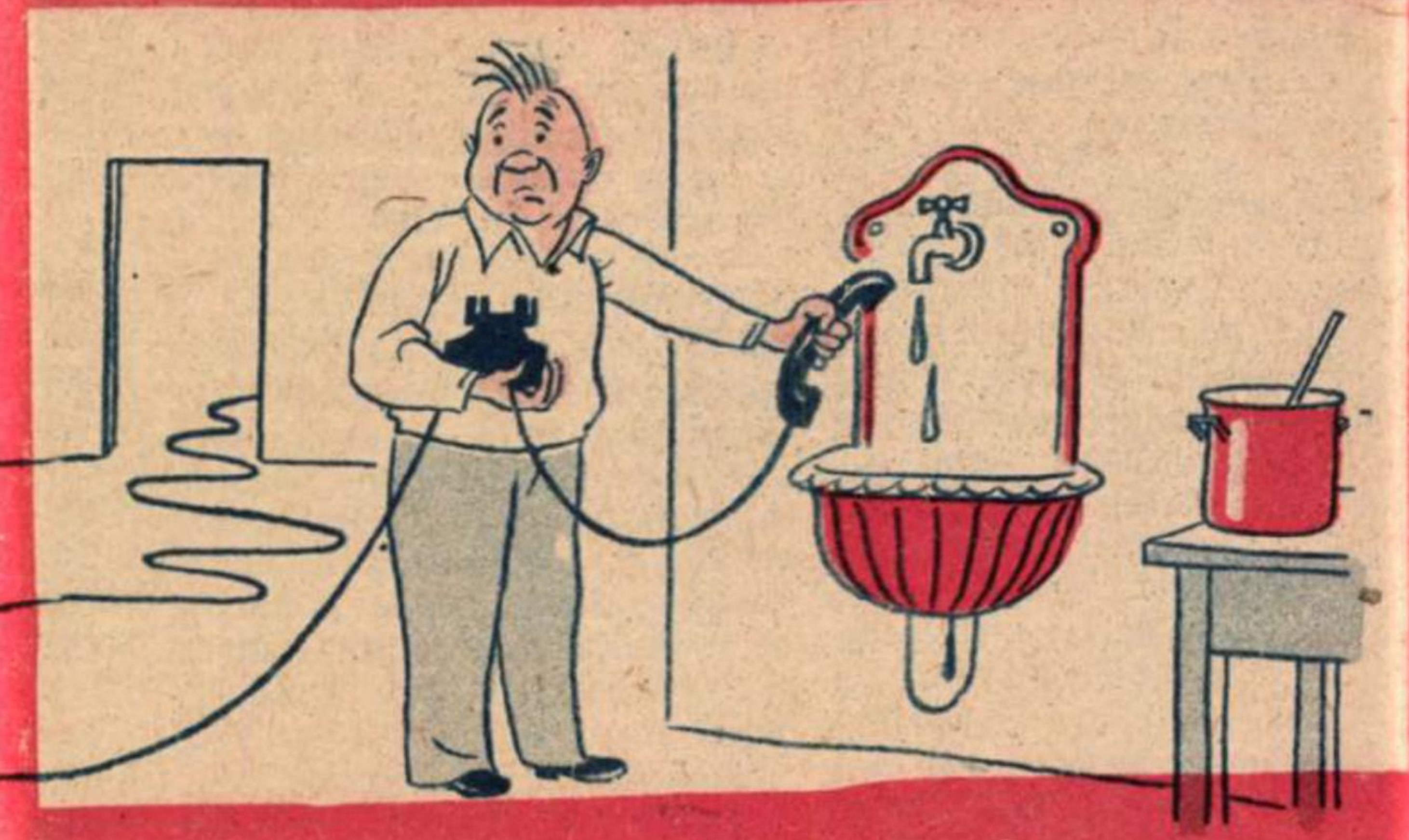
— Tegye csak le azt a lyukas lábast, jóasszony. Jövőre befejezem ezt a hatemeletes közületi rendelést, aztán azonnal hozzáfogok.

— Menjünk együtt, István sógor... Én a kovácshoz megyek, az ide 25 kilométer, onnét meg már csak egy ugrás a borbély!

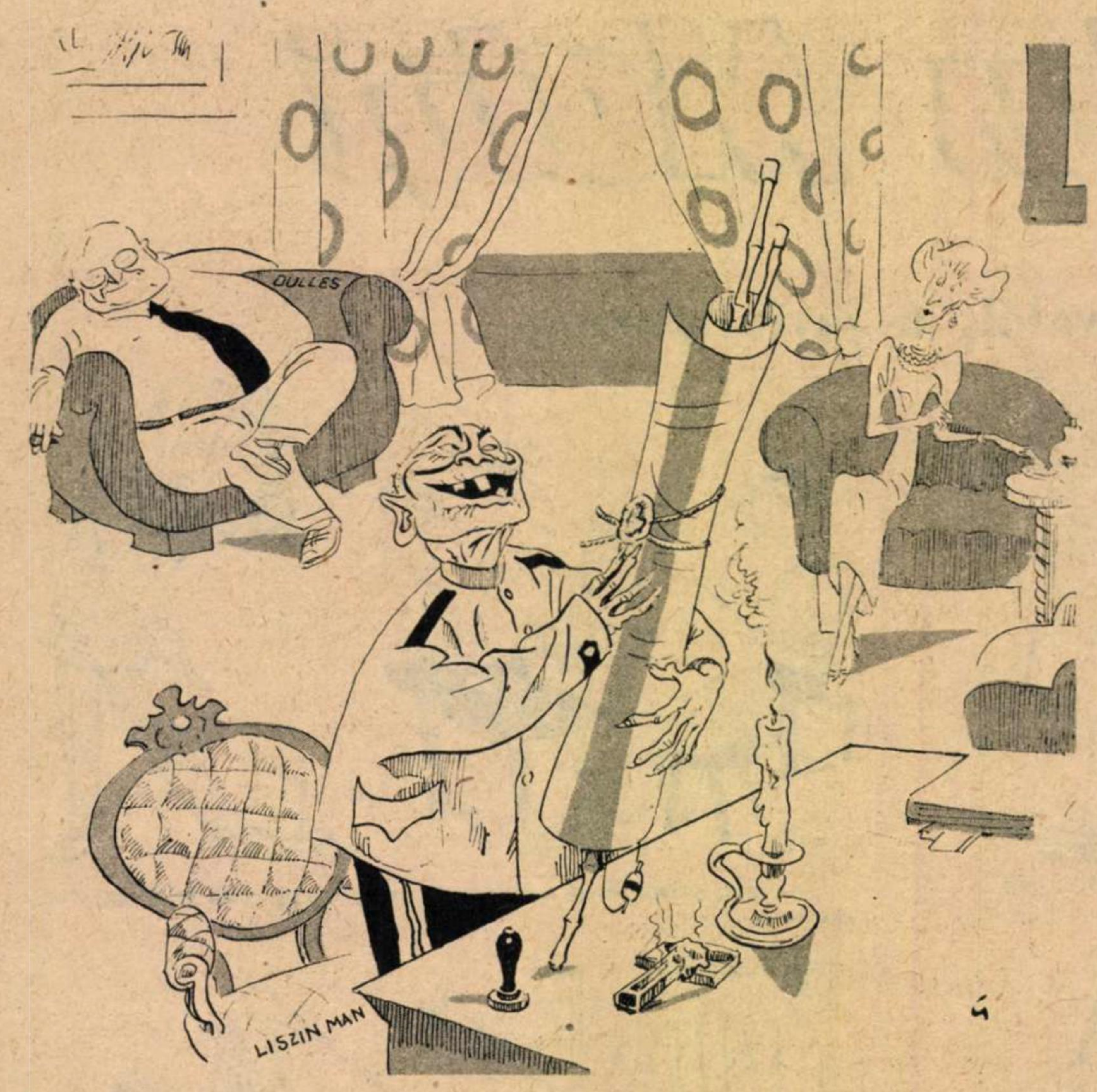
— Bocsánat az alkalmatlankodásért, Kovács lakótárs. Azt hallottuk, hogy az ön feleségének van egy távoli rokona Soroksáron, aki ért a villanyszereléshez...

— Nem akarja elhinni a Szerelő Vállalat, hogy a javítás után még mindig csöpög...

—Kaján—

Li Szin Man horgászbotot küldött ajándékba Eisenhowernek

Li Szin Man: Ha csak egy millió dollárt kapok érte, már nem fizettem rá!

ILLÉS BÉLA:

A SÁROS UDVAR

1934 márciusában, vagy áprilisában a Szovjetunió Írószövetsége háromfőnyi delegációt küldött Gorkij városába, ahol akkor *A. A. Zsdanov* volt a Kommunista Párt területi és városi titkára. A küldöttség tagjai: Panfjerov, Sztavszkij és én voltunk. A küldöttség célja: megköszönni a Gorkij melletti papírgyár munkásainak, hogy az Írószövetség hozzájuk intézett kérésére túlteljesítették tervüket és az Írószövetség folyóiratai és könyvei számára már nem emlékszem hányszáz tonna papírral többet adtak, mint amennyi a tervben szerepelt. Köszöneten kívül, természetesen, ajándékot vittünk: könyveket és kérésünk is volt, azt kértük, hogy a papírgyár munkásai igyekezzenek a termelést még jobban fokozni.

E munkánkat elvégezve megnéztük a gorkiji autógyárat, amely az első nagy autógyára volt a Szovjetuniónak. A gyár — dolgozóinak lakásaival és az üzemi szociális és kultúrintézményekkel együtt — egy egész várost alkotott a Volga partján, Gorkij peremén. Az ilyen nagyméretű, modern üzem akkor még a Szovjetunióban is ritkaságszámba ment és mi dobogó szívvel, büszkén és boldogan néztük az első ötéves tervnek ezt a hatalmas eredményét.

Egész nap a gyárat, a gyári étkezdét, könyvtárat, klubot, gyermekotthont jártuk. Este Zsdanov elvtársnál voltunk vacsorán. Zsdanov már akkor országosan ismert pártmunkás volt, néhány hónappal későbben megválasztották a párt központi vezetősége titkárának. Fiatal, középtermetű, karcsú, csendesszavú férfi. Lakása is, magatartása is, a vacsora is, amit nála kaptunk, nagyon egyszerű volt, szerény. Vacsora után a könyvtárszobában — Zsdanov könyvtára nem volt szerény! — hosszan vitatkoztunk a szocialista építés és a szocialista kultúra időszerű kérdéseiről. Zsdanov, mikor a vitában szünet volt, megkérdezte tőlünk, milyen benyomást tett ránk a nagy autóüzem. Elsőül Panfjerov válaszolt: patetikusan. Azután Sztavszkij beszélt: szakszerűen. Végül rám került a sor. Úgy éreztem, hogy elvtársaim már minden elmondandót elmondottak, dehát *nem azért vagyok én író, hogy hallgassak, amikor nincs mondanivalóm.* Én is megmondottam tehát a véleményemet. Ennek a véleménynek középpontjában a következő megállapítás állott:

— A gyár hatalmas udvara nagyon sáros!

Ez a megállapítás eddig még nem szerepelt a gyárról mondott véleményekben — tehát eredeti, egyéni volt, — és a valóságnak is megfelelt. Büszke voltam megállapításom eredetiségére. Zsdanov zavarba jött. Nagy fekete szemének ragyogása pár pillanatra kialudt. Egy vendégének mégsem mondhatja meg, amit gondolt: „Szegény elvtárs, maga aztán igazán korlátolt! Egy óriási, újszerű és előremutató nagyüzem megtekintése után csak a sáros udvarról tud beszélni?" Zsdanov udvarias maradt. Megköszönte a megállapítást és egyben megnyugtatott: a tavaszi nap rövidesen felszárítja a sarat, a tavaszi olvadás okozta sárnak ez a sorsa. Addig is ő telefonál a gyár igazgatójának, hogy már a meleg napsütés előtt vegyék fel a harcot a sár ellen.

— Az udvart, a terv szerint, a nyár folyamán aszfaltozzák. A maga, ma még a tényeknek megfelelő meglátása, kedves Illés elvtárs, őszre — már a multé. Már úgy értem, hogy elavult, időszerűtlen lesz. A sáros udvar eltűnik és *csak* a gyár marad meg és a hozzá tartozó kulturális és szociális intézmények. Minden esetre köszönöm, hogy figyelmeztetett erre a hiányosságra, Illés elvtárs. Nagyon köszönöm!

Szégyeltem magamat. Két társam még jobban szégyelte, hogy ilyen barátjuk van.

— Ha mellékesen a sáros udvarról is beszéltél volna, Béla — mondotta Panfjerov, mikor szállásunk felé bandukoltunk — ha egy mellékmondatban azt *is* megemlítetted volna, azt mondhatnánk, helyén van az eszed. De csak a sáros udvart látni! Az ördög vigye el a te sáros udvarodat! Nevetségessé tettük magunkat...

Moszkvába visszaérkezve, Panfjerov (nevem említése nélkül) egy előadásában megemlékezett az olyan írókról, akik az ország és a nép életét átalakító, hatalmas alkotások láttán semmi mást se vesznek észre, csak a sáros udvart.

— Természetesen nincs szükségünk sáros udvarokra — mondotta Panfjerov, — de olyan írókra sincs szükségünk, akik vakok, amikor a szépet, jót és nagyot kell meglátni és csak akkor nyitják ki a szemüket, amikor sáros udvart láthatnak.

A *sáros udvar* jelszó lett. Szinte fogalom.

Ha valaki nem a lényegről beszélt, hanem valami mellékes jelenségről, egy hatalmas alkotás apró hiányosságairól, egy klasszikusan szép arcból semmi mást nem látott, csak az arcon bujkáló egy-két szeplőt, akkor azt mondották a rosszszemű, vagy rosszmájú írókról, költőről és kritikusról: ez is a *sáros udvar dalnoka.*

•

Mikor a Honvédő Háború befejezése után jártam a Szovjet Írószövetségben, örömmel állapítottam meg, hogy a sáros udvar immár feledésbe ment. Azok is, akik róla daloltak.

Jóval kevesebb örömmel kell megállapítanom, hogy itthon még sokan vagyunk, akik csak a sáros udvart látjuk.

Nem azt ajánlom, hogy ne nézzünk lábunk alá és lépjünk térdig a pocsolyába, csak annyit kérek *önmagunktól:* nyisd ki a szemed, ne tedd magad mégegyszer nevetségessé — holmi sáros udvarral.

Levél a falumba

Én csak annyit mondok, kedves atyámfiai, dagadt a büszkeségtől a keblem a gyolcsing alatt, ahogy körülnéztem itt a Műcsarnokban. Tudjátok, most nyilt meg a Népművészeti Kiállítás, amin találkozót adott egymásnak az egész ország. No meg a XVII. és a XVIII. század népművészete a XIX.-nek meg a XX.-nak. Nehogy azt kivánjátok ám, hogy most elsoroljam mindazt, amit a rengeteg teremben láttam, mert tán nincs is olyan vastag könyv, amibe az beleférne. Körüljártam a kiállitást és csak tátottam a szájam. Külön termekben vannak a régi magyar népművészeti emlékék, kancsók, ruhák, fazekasmunkák, bútorok, faragások. Gyönyörű céhkancsókat láttam; a szabó, mészáros, harangöntő céheknél egy-egy nagyobb muri alkalmából ott állt egy-egy ilyen szépen megfestett hatalmas kancsó az asztal közepén, aztán amikor már eléggé kigyönyörködték magukat a külsejében, megvizsgálták a belsejét is. Az se volt alábbvaló.

Egy gyomai tornácról jött ide a kiállitásra az a szépenfaragott támlásszék, amire rá van irva, hogy ez a gyomai gondolkodó szék. Bizonyos Kucsek faragta, jó sok idővel ezelőtt. No, mondom magamnak, ez bizony alaposan ráférne manapság is egyesekre, ha már ők nem gondolkodnak, legalább a szék gondolkodna helyettük.

A fazekas munkák között legjobban tetszett nekem egy butelka. Tudjátok-e mi az? Agyagból való festett pálinkás kulacs, szűk szájjal. Ezen a butelkán a következő versezet van: „Szép butelka az én nevem. Mikor pálinka van bennem, Azért pajtás szépen igyál, Az után hibát ne csinálj". Alatta a dátum: „Készült 1882 évben". Azóta már eltelt jó néhány év, igy hát nehéz megállapitani, hogy aki ivott ebből a butelkából, a jóféle pálinka hatására csinált-e hibát és ha igen, miféléi.

Megnéztem a különböző szépen festett bútorokat is. Van itt egy szobabútor, Csongrádról való. Mindegyik darabnak más neve van. Az egyik székre rá van pingálva: Hovorka Mátyás 1838. A padka neve: János, 1823, a másik széké pedig: Szokolai György. A bútor különben kék, és pirossal festettek rá szép magyaros mintákat.

A kiállitáson találkoztam a mai pudertartó ősével is. Valamikor a mult században juhászok használták és ez volt a neve: karcolt tükrös. Éppen olyan kerek, nyitható és tükrös belsejű, mint a mai női pudertartók, csak éppen fából készült, és szép mintákat karcolt rá az a bizonyos juhász, aki ennek a karcolt tükrösnek segitségével beretválkozott. A mult század végéről származó mángorlófa se kutya, olyan szívhezszóló mintákat véstek bele, hogy még annak is repeshetett a lelke örömében, akit ezzel várt haza a kocsmából hajnaltájt az asszony.

A régi gyönyörű népművészeti hagyományokat szívesen fejlesztették tovább a mi népművészeink. Mázasok, agyagmunkák, fazekasmunkák, szőttesek, faragások, babák... ki tudná elmondani hányfélét láttam ezen a kiállitáson. Csak kapkodtam ide-oda a fejemet, ott egy pirossal átszőtt asztalkendő, amott egy kalocsai lányruha, arrébb sárga-barna-piros-zöld virágmintás kancsó, örökké él, aki „meghúzza"... Mezőkövesd, Tura, Kalocsa, Kecskemét, Szeged és Hódmezővásárhely, no, meg az ország valamennyi vidéke eljött ide, hogy összeismerkedjenek. Egymással is, a fővárossal is. Nem emberek jöttek, hanem a kezük munkája, gondolataik formába öntött szépsége, vidékük századok óta őrzött hagyományai...

Láttátok volna csak, milyen szép pillanat volt az, amikor a legkiválóbb pingálókat, fazekasokat, faragókat kitüntették a Magyar Népköztársaság Népművésze címmel és a vele járó 3000 kemény forintokkal. Szavamra mondom, úgy láttam, hogy minden kancsó koccintott a másikkal örömében.

Aztán... még valami. A kiállitáson vásárolni is lehet a szebbnél szebb népművészeti remekekből. Nagyon hejre kis lányok adják el a nem kevésbbé hejre kis tálakat, kancsókat, hamutartókat. Most már hamarjában nem tudom, mi volt az ok: a lányszemek csillogása, vagy a színes mázak csillogása, de annyi mindenfélét vásároltam össze, hogy majdnem a ludamat kellett otthagyni zálogba. Hanem azért... jól mulattam. És elhatároztam, hogy szokásomhoz hiven... háromszor látogatom meg a kiállitást. Ezt ajánlom maguknak is.

Ludas Matyi

GERGELY–SZŰR:

Rajzos külpolitikai negyedóra

Marokkóban

egyre bonyolultabb a helyzet. A franciák eltávolították Szidi Mohammed ben Jusszef szultánt; a marokkóiak viszont szeretnék eltávolítani a franciákat. Hiába folyamodnak a franciák a meggyőzés fegyvere helyett a fegyverekkel való meggyőzéshez, Guillaume tábornok egyre nehezebben tartja a helyét, pedig ő szakértő a hely tartásában, lévén ő a főhelytartó. A hangulatos Rabat városában a minarettek erkélyéről azt kiáltja a müezzin: „Allah il Allah!" és közben lent az utcán azt kelepelik a francia gépfegyverek: „imperializmus il imperializmus..." Laniel a gall kakas hátáról aggódva nézi Guillaume tábornok helyzetét a marokkói nyeregben:

LANIEL: Hallatlan! Én ilyen ügyetlen lovast még nem is láttam...

A francia katonatisztek

segítettek Lanielnek a sztrájkokozta nehézségeket elhárítani. Bár ez a legkisebb mértékben sem sikerült, nyilván igen kellemes érzés lehetett egy francia katonatisztnek, hogy végre önállóan vezethet például egy egész autóbuszt anélkül, hogy az amerikaiak beleszólnának. Az se lehetett utolsó dolog, amikor a magasrangú pótlevélhordó beállított egy francia családhoz: „Vigyázz az egész! Levelük jött! Aláírni! Leléphetnek!" Itt közlünk egy pályaudvari jelenetet:

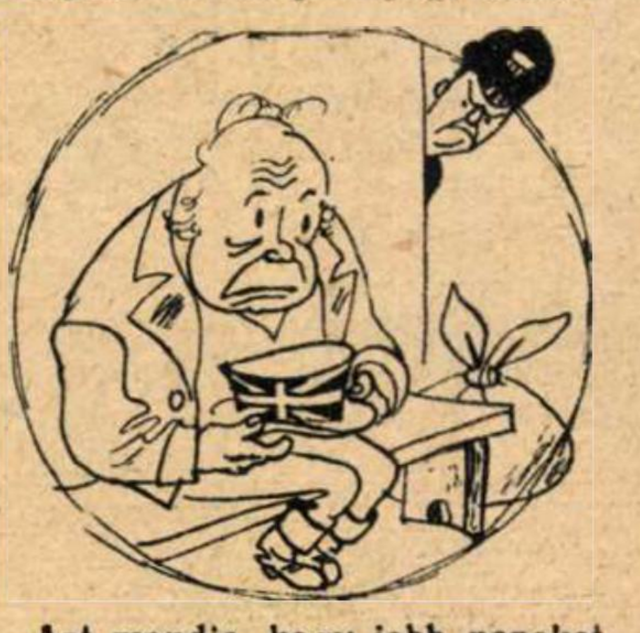
— Hé, hordár!

McCarthy

pénzbüntetési skálát javasol a Kínai Népköztársasággal kereskedelmet folytató nyugati országok megbüntetésére. McCarthy, akit már szűkebb hazájában is — amelyet különben ő tesz egyre szűkebbé — az őrült wisconsini

szenátornak neveznek kíméletesen, most felcsapott a nyugati országok rendőrbírójának, aki valahogy így képzeli el a működését: „Vezessék csak be azt az országot, amelyik a Kínai Népköztársasággal kereskedett!" „Igenis főkapitány úr, parancsára!" „Maga az az ország, amelyik Kínával kereskedett?" „Kéremszépen főkapitány úr, a szükség vitt rá..." „Ne pofázz! Egymillió dollár pénzbírság!" „De kérem, méltóságos főkapitány úr..." „Kuss, mert szájonváglak! Örülj, hogy ilyen olcsón megúsztad! Ha mégegyszer meglátlak a kínai piacon, másképpen fogok beszélni! Vezessék el! Van még valaki?" „Igenis, méltóságos főkapitány úr, parancsára, előállítottuk az öreg John Bull bácsit is... Ott reszket kint az előszobában... Azt mondja, hogy ő egy jobb napokat látott ember, el van keseredve, hogy idejutott a főkapitány úr elé..."

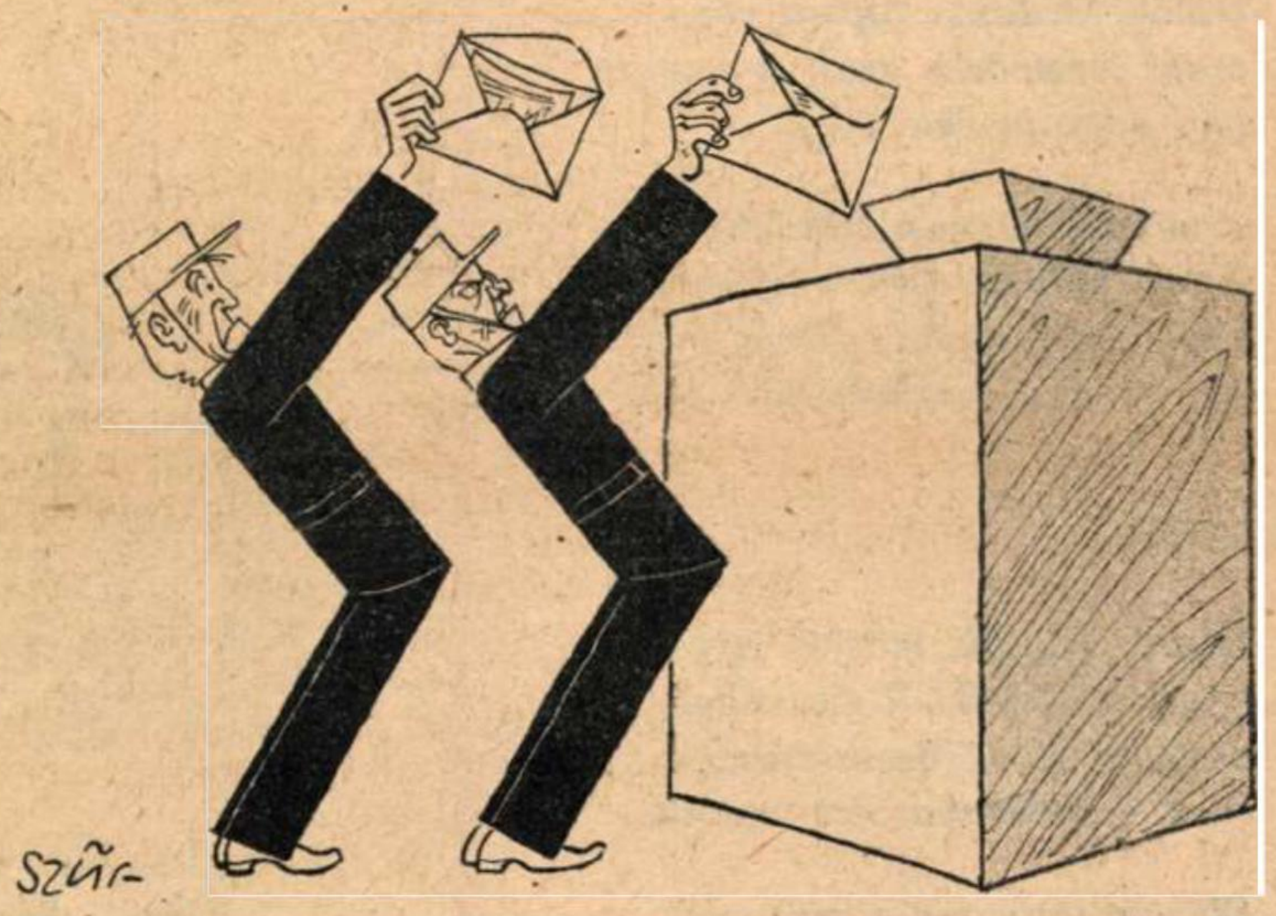

„Azt mondja, hogy jobb napokat látott ember?! Majd én megnyugtatom, hogy fog ő még rosszabb napokat is látni..."

Gille volt SS-tábornok

felszólította a volt SS-eket, hogy szavazzanak Adenauerra. Gille volt SS-tábornok nyitott ajtókat dönget. Részint azért, mert a börtönajtókat, amelyek mögött az SS-ek támogatták Adenauert, már régen kinyitották; részint pedig azért, mert az SS-eket Adenauer támogatására biztatni éppenolyan kevéssé szükséges, mint Adenauert az SS-ek támogatására biztatni.

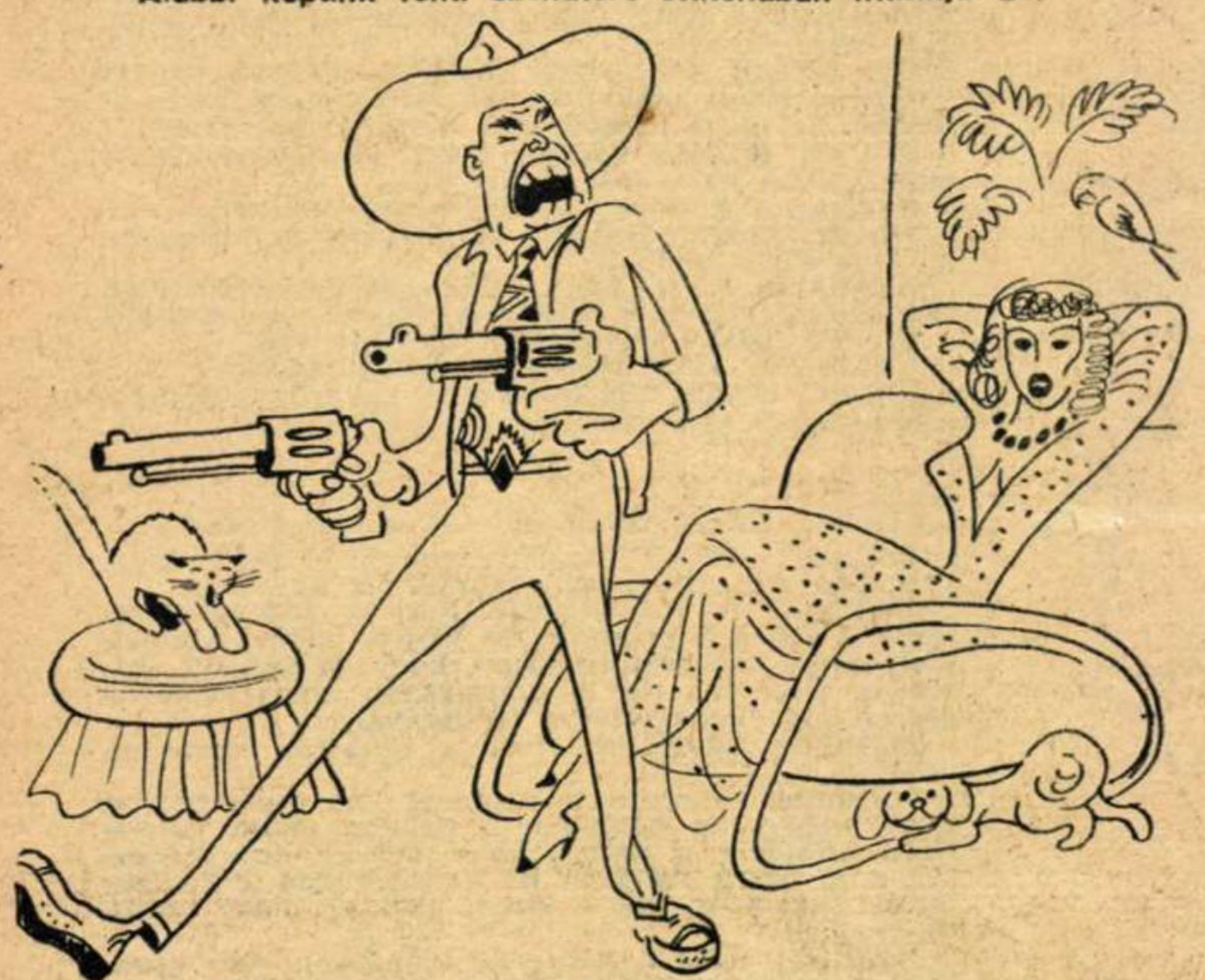
Adenauer ezekre a szavazatokra biztosan számíthat:

Mr. Knowland

amerikai szenátor, a Köztársasági Párt szenátusi vezetője bejelentette, hogy ha a Kínai Népköztársaságot felveszik az ENSZ-be, ő mindent el fog követni, hogy az USA kivonuljon az ENSZ-ből. Körülbelül ugyanakkor Pearson, az ENSZ-közgyűlés elnöke viszont a közgyűlés megnyitásán kijelentette, hogy reménykedik a maximális egyetértésben és jóakaratban. Knowland bejelentésének és Pearson kijelentésének szöges ellentétét még az USA külpolitikai berkeiben is észrevették, ami pedig nagy szó, mert ezekben a csalitos berkekben több a bejelentés és a kijelentés egy óra alatt, mint egy bejelentőhivatalban egy hónap alatt. Az ENSZ alapokmányának szellemét a revolverezni szándékozó Knowland durván megsértette.

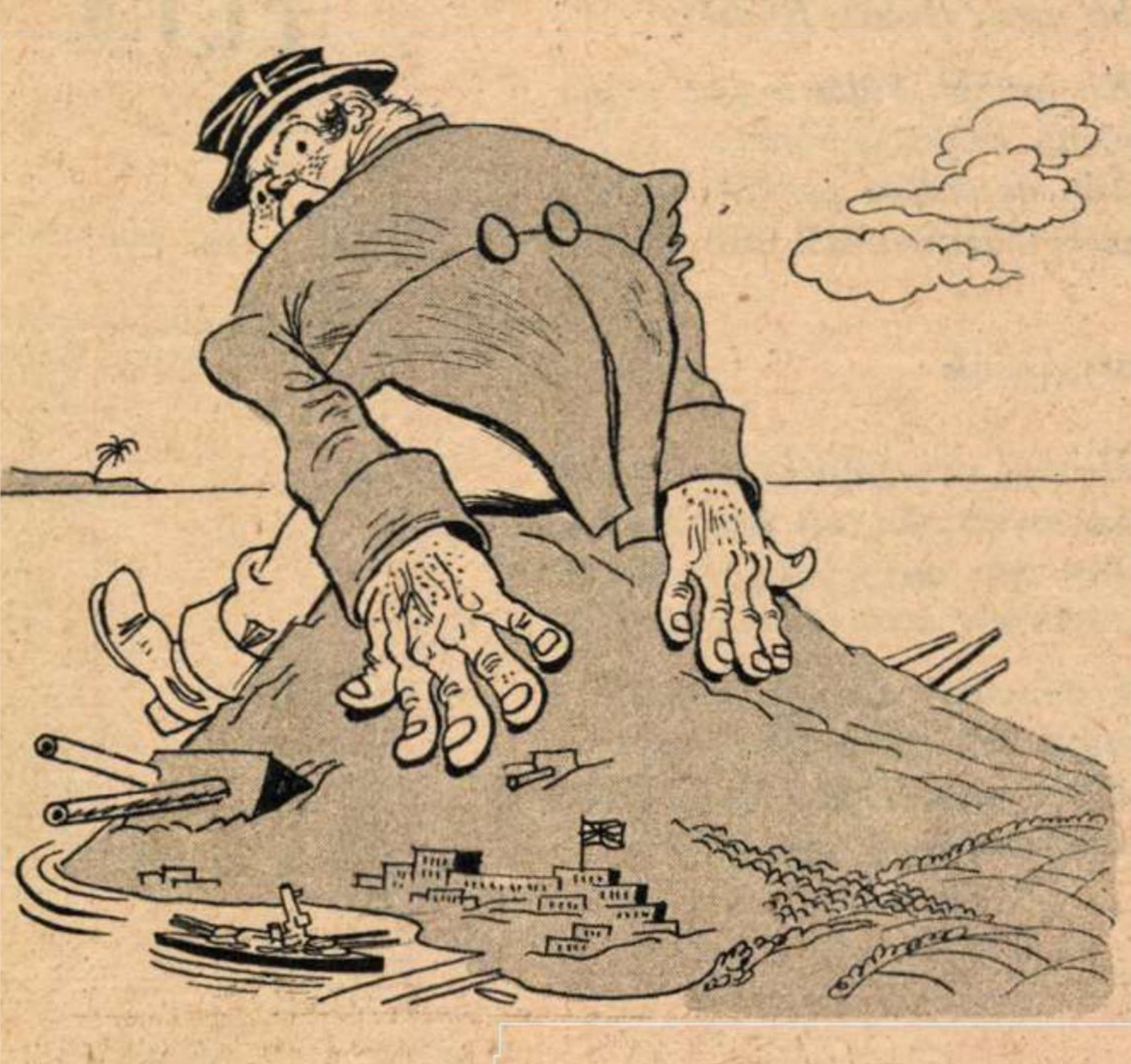
Alábbi képünk fenti szenátort otthonában mutatja be:

— Mi az, megint az ENSz-be mégy?

Franco

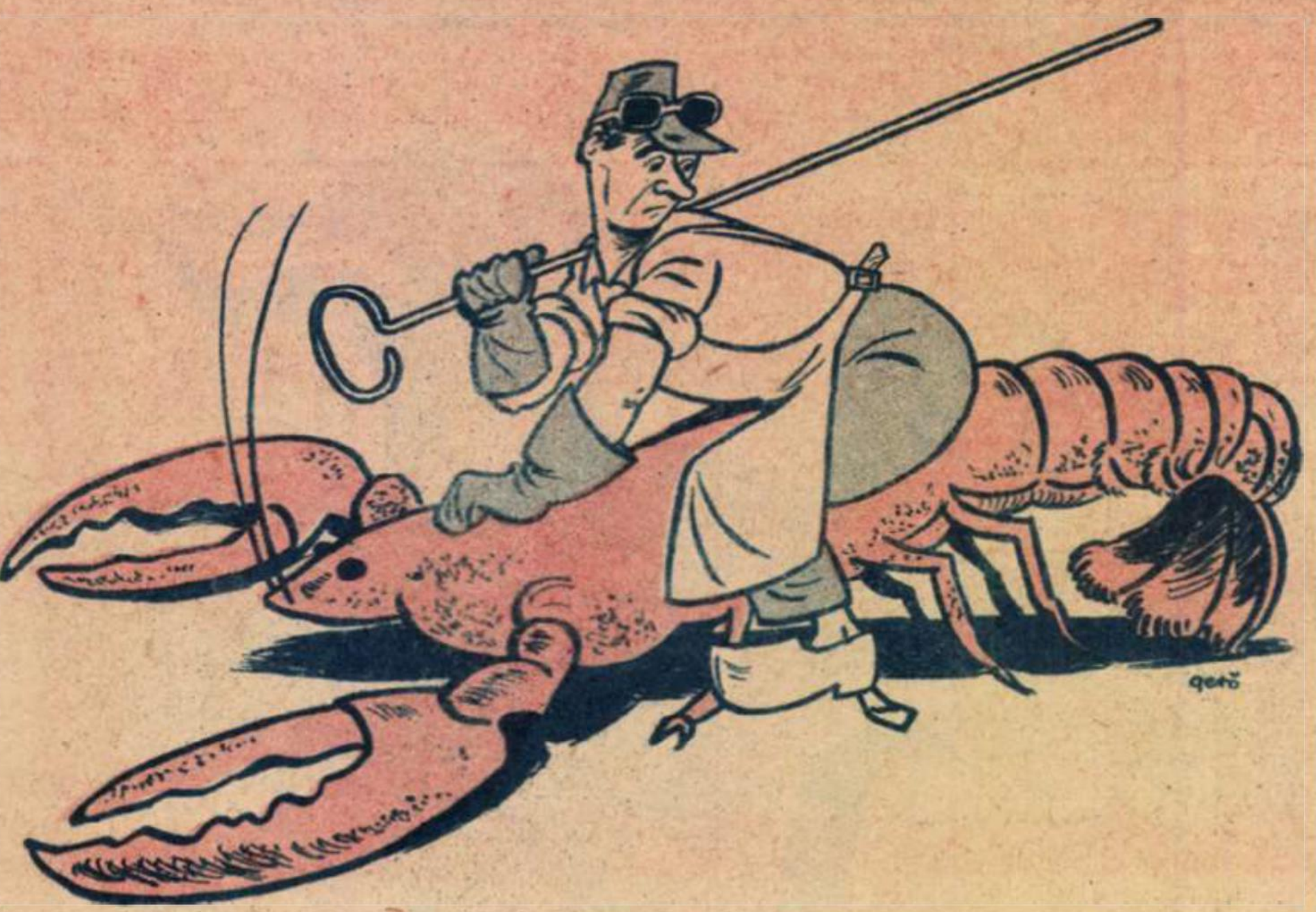
megállapodott Amerikával: „segítség" ellenében támaszpontokat ad. „Segítség!" — lihegte Franco. „Támaszpont!" — lihegte Amerika és már nyúlt is a zsebébe. A mellényzsebébe természetesen. „Az is jobb a semminél..." — vigasztalta magát Franco és átadta a támaszpontokat: „Ha egy kicsit ki tetszik smirglizni őket, olyanok lesznek, mint az új!" Ők ketten tehát nagyszerűen megértették egymást, csak John Bull rezzent össze, aki már évszázadok óta ül ott a jólfejlett, terebélyes Gibraltárján:

— Jaj, mi lesz a támaszpontommal?!

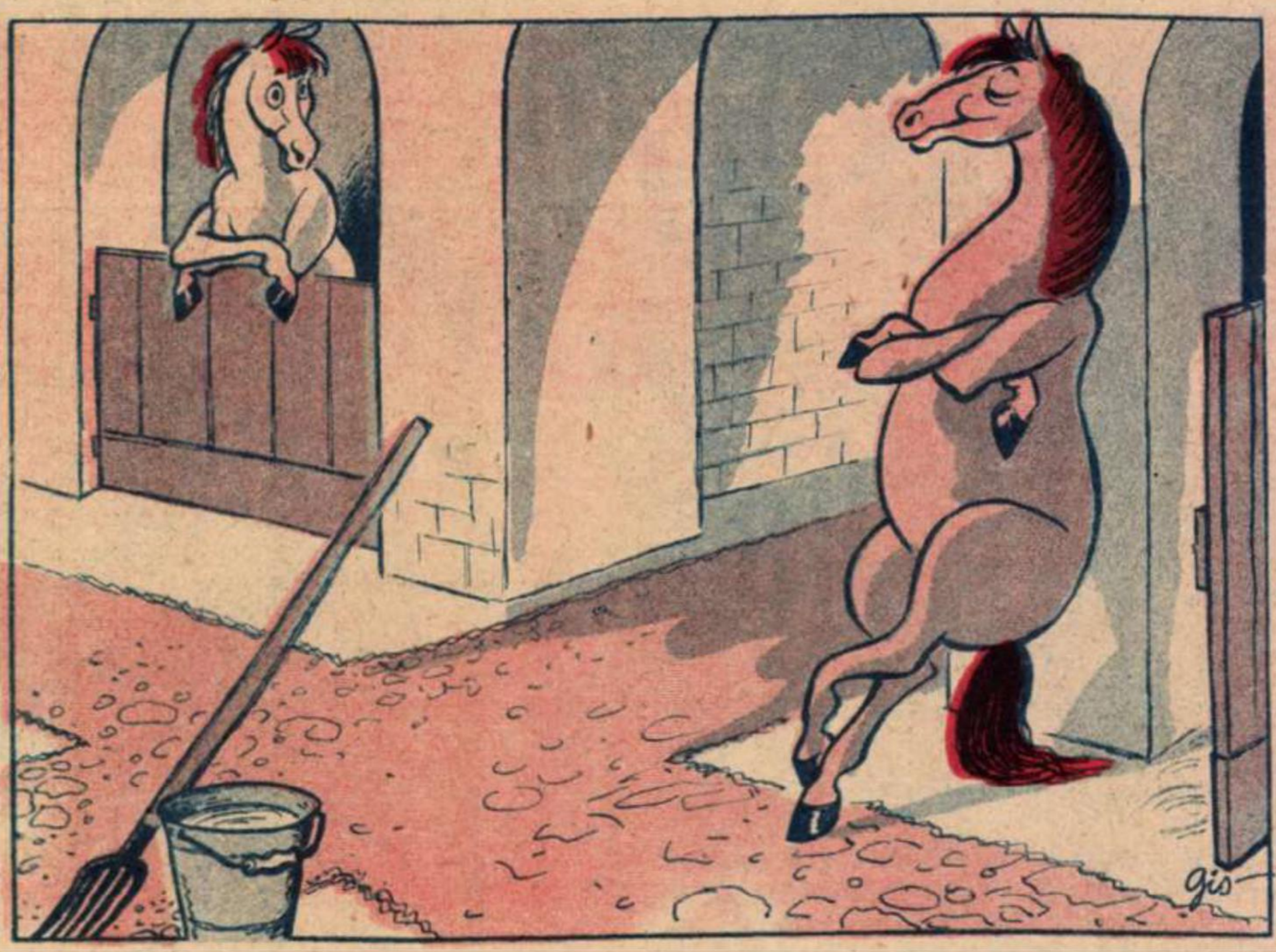
Előre, ne hátra!

(A nehézipari fejlődés ütemének csökkentése nem jelenti a nehézipar visszafejlesztését.)

Akadnak még művezetők, akik ilyen lóra szeretnék ültetni a kohászt...

Az adonyi istállóban

— Mit szólsz hozzá, Ráró? Gyönyörű cementbejáratot kapunk abból a pénzből, amit az ingyen állatorvosi kezelésen megtakarítanak...

Csohány Gabriella:

CIRKUSZBAN

A kis majom

Okos, pimasz, rút kis pofáját
felénk fordítja: tapsra vár,
majd levetkőzik, száll a hintán,
pici gatyája vele száll.

A produkció nem sikerült.
Kezdi elölről, újra, s újra, —
s hogy végeszakad türelmének,
az idomítót megbubolja.

Bohócok

Ülepen rugják, marják egymást,
majd a vödrökből víz zuhog,
ordítoznak, körbeszaladnak,
— s én kislányomért izgulok.

Először látja ma a cirkuszt,
kezem szorítja, s pityereg —
„Mami, úgy félek, — pedig látom,
olyanok, mint az emberek...“

A medve

Létrára mászik, csuszkán csúszik,
ingatja busa nagy fejét,
ha minden jól megy: cukor várja,
ha nem: elverik fenekét.

Kis szünet. Fülét megvakarja,
olyan esetlen s bánatos —
Tán az erdőre gondol közben,
mely hársfaméztől illatos...

Légtornászok

Mennyi erő, szépség, merészség!
Szárnyuk nőtt, ott fent szállanak!
Tán más anyagból gyúrták őket,
testük oly könnyű, oly szabad.

Kislányom nézi, nézi őket,
majd lelkesülten felragyog:
Mami, engedj fel! Tudom én is,
tornászni én is így tudok!

Begyüjtés után

— Mi az, új termelőszövetkezeti csoport alakult?
— Dehogy! Ezek a betűk azt jelentik, hogy Termelő Szövetkezeti Család! Mindannyian beléptünk a T. Sz. Cs.-be!

Aki csak a más hibáit ostorozza — így látja a feliratot...

BALATONI REGE

Írta: Teknős Péter

1. jelenet

(Szín: a Balaton sekélyes, partmenti része.)

NYARALÓ (az év többi részében Érdemes Dolgozó, csónakban ül és buzgón mártogatja az evezőlapátokat. Gyönyörködve néz körül, majd hirtelen beleveti magát a hűs vízbe. A hűs víz térdig ér.)
I. SZ. KÖZEG (csónakban a tett színhelyére érkezett. Zordul): **Az elvtárs kiugrott a csónakból.**
NYARALÓ (töredelmesen): **Kiugrottam.**
I. SZ. KÖZEG: A csónakból kiugrani és a csónakot magára hagyni szigorúan tilos.
NYARALÓ: Miért? Fél egyedül?
I. SZ. KÖZEG: Ez nem vicc. Az ugrálás életveszélyes.
NYARALÓ: Ne féltsen engem. Tudok úszni, azonkívül a víz mindössze térdig ér.
I. SZ. KÖZEG: Láttam én már valakit ötven centis vízben is megfulladni.
NYARALÓ: Miért nem mentette ki?
I. SZ. KÖZEG: Nem tartozik a hatáskörömbe.

2. jelenet

(A szín ugyanaz, mint az első jelenetben, de most már a mély vízben. Idő: egy óra múlva, azonkívül verőfényes.)

NYARALÓ (buzgó igyekezettel evez, a csónak vidáman siklik miközben dudolgat): **Hullámzó Balaton tetején...**
II. SZ. KÖZEG (bőgő motorral fehér tajtékuszályt vonva maga után, melléje kanyarodik): **Szabad az igazolványokat!**
NYARALÓ: Ne fáradjon. Én már a vonaton lebuktam az ötven százalékos vasúti igazolvánnyal. Az üzem elfelejtett rá pecsétet rakni...
II. SZ. KÖZEG (mint gyakorta a hatóságok képviselői, ő is undorodik a humortól): **Ne tréfáljunk! A személyi és csónakigazolványokat kérem.**
NYARALÓ (kicsit bambán): **Milyen iratokról van szó?**
II. SZ. KÖZEG (hadarja): **Csónakigazolvány, vízijártassági igazolvány, munkaadói igazolvány 6 X 6 cm-es fényképpel, lakbizonylat, házassági anyakönyvi kivonat, ha nős, születési bizonyítvány, ha hajadon, BCG oltási irat, gyógyszerlap, Patyolatcédula és az ebadó befizetését igazoló nyugtatvány...**
NYARALÓ (riadtan makog).
II. SZ. KÖZEG: Úgy látom, önnek fővárosi ember létére semmi érzéke sincs a törvényesség és a jogrend iránt. (Szónoki pózzal.) **És ha belefullad a vízbe, ki vállalja a felelősséget?! Ezt tanulta elvtárs a szemináriumban? Így vigyáz a legfőbb értékre, saját magára?**
NYARALÓ (még egyszer utoljára megpróbálja tréfával elütni a dolgot): **Hiszen ha belefulladok a vízbe, akkor igazán mindegy, hogy vannak-e megfelelő igazolványaim, vagy nincsenek!**
II. SZ. KÖZEG (gúnykacajjal): **Hogy képzeli ezt maga! Vegye tudomásul, hogy igazolvány nélkül megfulladni életveszélyes és szigorúan tilos!**

3. jelenet

(Szín ugyanaz, ismét eltelt egy órácska.)

NYARALÓ (nagyobb túra után sikerül gyalogosan elérnie a mély vizet, vidáman lubickol benne. Hátranéz, észreveszi, hogy egy vöröskereszttel ellátott csónak gyengéden követi): **Milyen kedves figyelem! Mégis csak nagyobb biztonsággal úszik az ember, ha maga mögött érzi a mentőszolgálatot!**
III. SZ. KÖZEG: Halló! Tessék visszafordulni! A mély vízben nem szabad úszni!
NYARALÓ: A sekély vízben pedig nem lehet!
III. SZ. KÖZEG: Hahaha! Ez jó volt! Csakhogy mi a maga életét védjük!
NYARALÓ: (örül, hogy talált egy humorérzékkel rendelkező közeget): **Mitől? A finom balatonvíztől?**
III. SZ. KÖZEG (hahotázik): **Ez is jó volt!**
NYARALÓ: Tulajdonképpen hol fürödjek?
III. SZ. KÖZEG (diadalmasan): **Lavorban!** (Hangosan kacag a saját viccén.)

4. jelenet

(Szín: kórházi szoba, idő egy órával később.)

KÓRHÁZI APOLT (azelőtt nyaraló, azelőtt Érdemes Dolgozó, apatikusan fekszik az ágyban).
FŐORVOS (a kíséretéhez): **Hát ez bizony gutaütés. A beteg elvesztette az idegei feletti uralmat, ami annak a következménye, hogy az otthoni szabályos élet után, itt a nyaralásban nincs korlátozás, nincs tilalom, nincs rendszabály.**
ALORVOS: Mégis mi volt a gutaütés közvetlen oka?
FŐORVOS: Nyilván a napfény! Az ilyen bolond pesti ember, ha beutalják a Balaton mellé, szertelenül kifekszik a napra, hogy otthon elhenceghessen a jó barna színével. Ha valaki ebben a kánikulában nem megy be a vízbe, persze, hogy megüti a guta!
KÓRHÁZI APOLT (felugrik, dühösen): **Azt hiszi, attól kaptam gutaütést, hogy nem mentem be a vízbe?! Fityfenét! Attól ütött meg a guta, hogy belementem...**

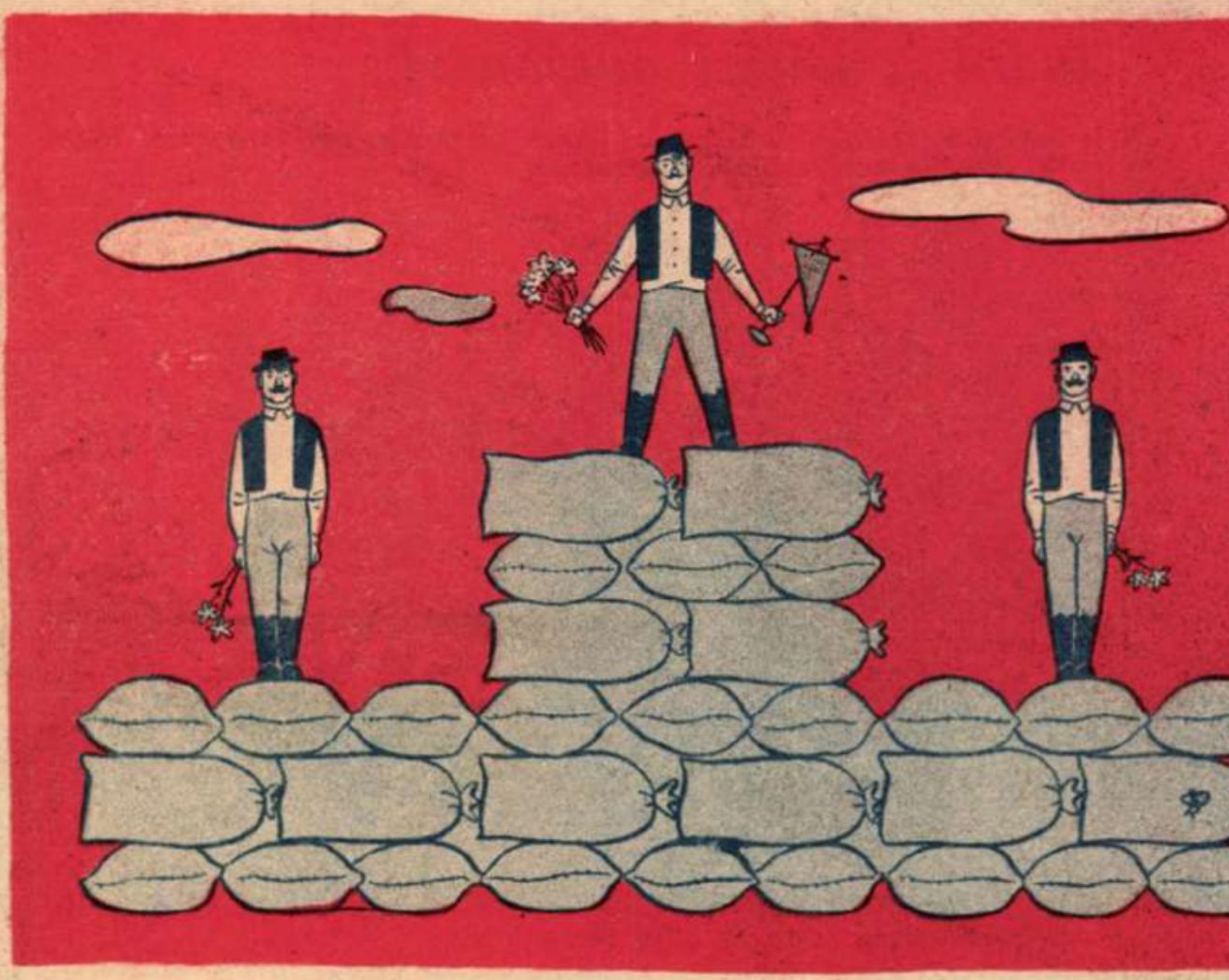
CSALÁDI ESEMÉNY

(Prémium-malacokat kapnak a jó sertésgondozók.)

— Látod, anyjuk, a kocáink ismét túlteljesítették a tervet...

A járási verseny győztese

„Férjem öltönyéből . . ."

A Lenin-körúti szabószövetkezet látványos kirakatának közepén színes plakátfestményre süt a délutáni verőfény. Csinos fiatal nőt és jóvágású férfiút ábrázol a kép. Éppen a nő beszél és mint az aláírásból látjuk ezt mondja:

„Férjem öltönyéből szép kosztümöt, lodenjéből, ballonjából sportkabátot készít a Mintaszövetkezet."

Kecses mozdulattal a feleség éppen átnyujtja a férfiúnak, — nyilván a szövetkezet dolgozójának — átalakítás céljából a mitsemsejtő férj jókarban levő zakóját.

Férfigyűrű veszi körül a kirakatot. Riadtan nézik a képet és az aláírást. Férjek. Sorstársak.

— Ez lázítás, — mondja az egyik szeliden.

A másik hozzáfűzi:

— A feleségem minden reggel erre jár a hivatalba. Még az hiányzott, hogy ilyen ötleteket adjanak neki...

Egy harmadik rezignáltan jegyzi meg:

— Az én feleségem nem szorult rá tippekre. Már azt is kitalálta, hogyan lehet egy régi síruhámból női strandpizsamát csináltatni.

Nézték, csak nézték a lázító plakátot. Mind férjek ők, mind férfiak, mind öltönytulajdonosok. Mi itt a teendő? Röpködnek a javaslatok. Állandó őrséget kell szervezni, ostromgyűrűvel elzárni a kirakatot a kíváncsi nők szeme elől. Propagandát indítani a feleségek között: ne viseljenek „uraságoktól" levetett ruhát, amikor annyi szép holmit kínálnak a női divatboltok.

A vita hevében érkezett a helyszínre Tivadar. Egy darabig csak figyelte a meghökkent férfiak tanácskozását, aztán csendesen így szólt:

— Üres fecsegés, amit itt végighallgattam. Én már megoldottam a problémát...

És a hóna alatt terpeszkedő csomagra mutatott.

Kíváncsi férfiszemek követték minden mozdulatát. Egy férj felkiáltott:

— Remek megoldás! Óvóhelyre viszi az öltönyeit!

Tivadar fölényes mosollyal válaszolt:

— Ó, dehogy! Ez a feleségem télikabátja. Most csináltatok belőle magamnak túristabekecset. Én ugyanis híve vagyok a férfiak egyenjogusításának...

(stella)

VÁGY...

Oh, ha csak egy órára
cserélhetnék veled...

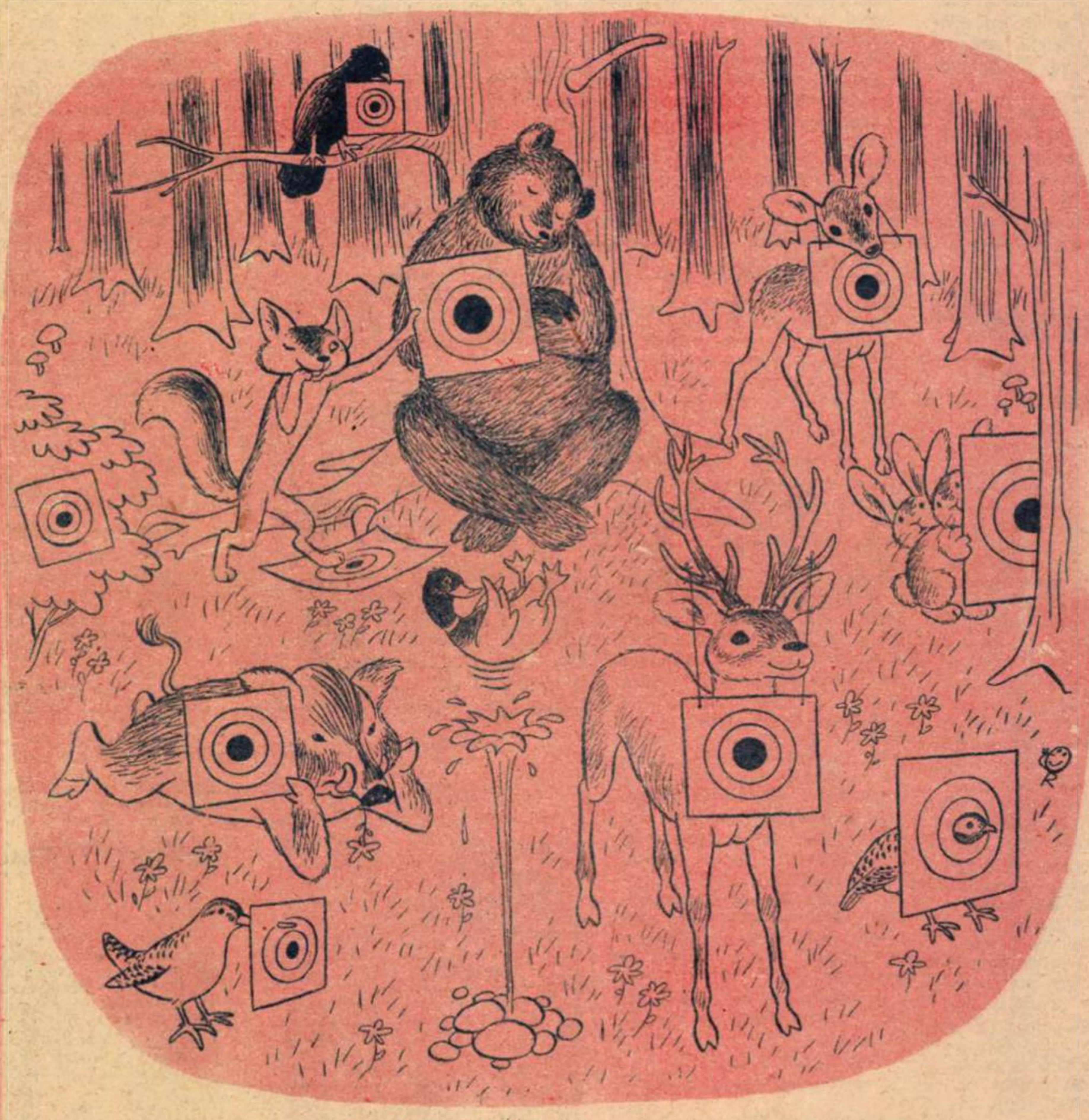
Oh, ha csak egy órára
átadnád a helyed...

Oh, ha csak egy órára
dramaturg lehetnék...

Te pedig az író!
De megemlegetnéd...

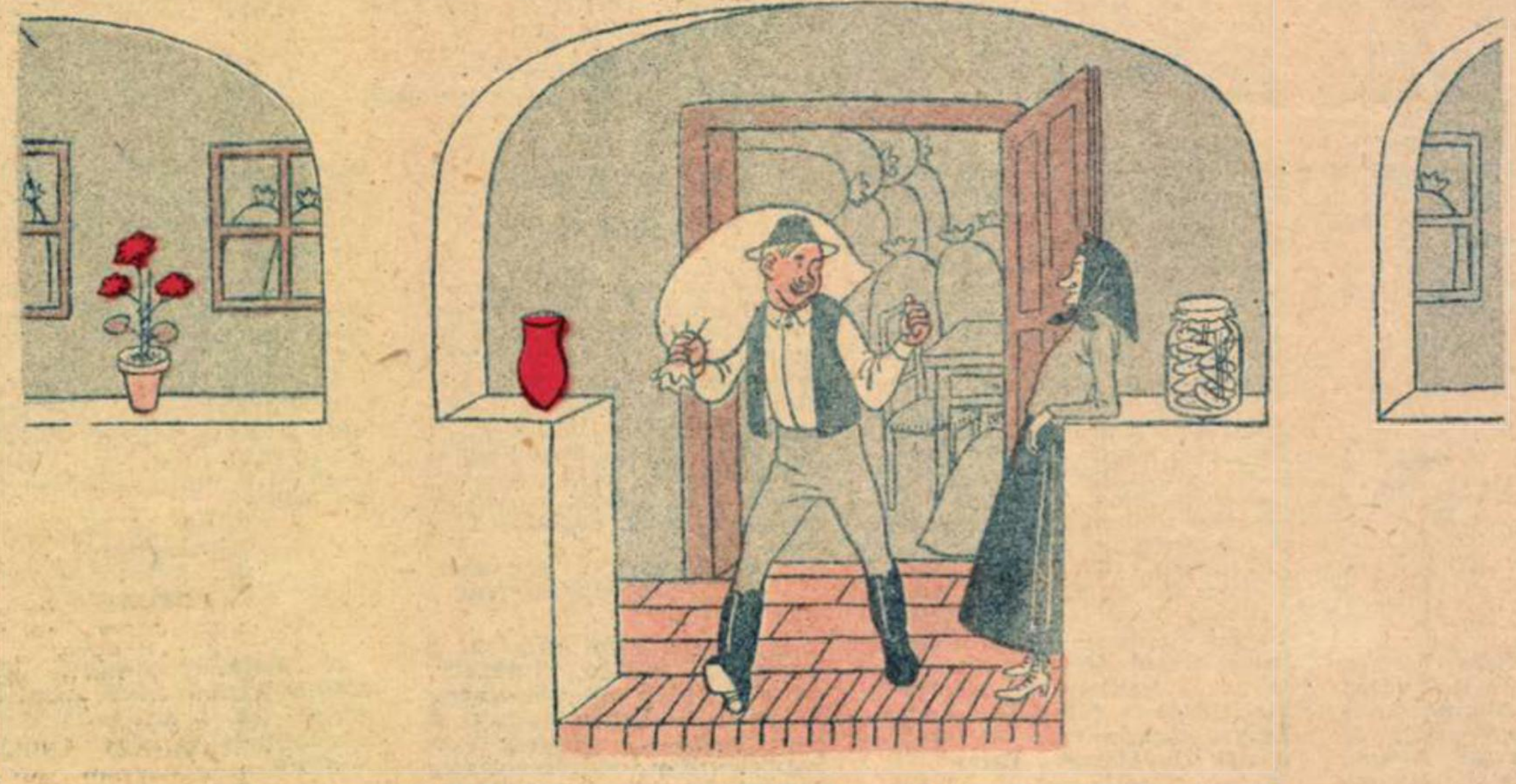
Szilágyi György

Megkezdődött a vadászati idény

Ahogy a kocavadász szeretné.

Akinek sok volt a munkaegysége

— No, most már bemehet Juli néni, csináltam helyet magának is...

Peti kritizál

Peti az öcsém. Tizenhárom éves, és nagyon okos fiú, ami nálunk családi éppúgy, mint például a szerénység. A kisöreg fűnek-fának dicsekszik a bátyjával (és jogosan!), én is büszkén beszélek róla mindenkinek.

Nagyon jól meglennénk egymással, ha nem lenne egy kiállhatatlan szokása: kritizál, mindent, állandóan kritizál — s mint általában a mai fiatalság — keményen. Tavaly megjelent egy nem túljól sikerült írásom: három napig nem mertem a szeme elé kerülni.

Kinn a játszótéren a kisebbek homokvárépitkezéseit bírálja, ilyenkor kék foltok mutatják, hogy néha nézeteltérésre is sor kerül. Mikor hazajön, „kiértékeli" az uzsonnát, aztán odaül a rádió mellé. Majd hogy bele nem bújik, érdeklődése határtalan, kivüllről ismeri az egész műsort, meghallgat ifjúsági rádiót, szimfónikus zenét, hangjátékot, mindent. Esténként alig lehet ágyba dugni. Alapjában véve mindez nem lenne baj, ha Peti jelleme nem szülne állandó családi perpatvart. Ő, a kis laikus hallgató kritizálja a rádió műsorát, én, a szakértő védem a rádiót. Érvelése nem is lehet helytálló, jelentéktelen tizenhárom esztendejének szűk keresztmetszetében nem is mondhat értékes, elfogadható bírálatot. A taknyos kölyök néha még a köztünk lévő korkülönbséget sem tartja tiszteletben.

Hibák tényleg akadnak még ma is a rádióban: például, ha reggel fogcsikorgatva várja az ember, hogy bemondják a pontos időt, de nem mondják be, meg előfordulnak történelmi tévedések, egy név helytelen kiejtése, hibás műsorismertetés, amit csak mi felnőttek veszünk észre. De Peti kritikája gyerekes. Kifogásolja a butus, hogy egyes művészek, énekesek hangját naponta többször is lehet hallani. Peti perspektívátlan! Hiszen Budapestnek mindössze nyolc nagyszinháza van, (nem is említem a vidéki társulatokat), és nem állhat a rádió rendelkezésére olyan sok színész, hogy a változatos szereposztásokat biztosítsa.

Szóbahozta, hogy kevés a szinházi közvetítés Ebben részben igaza is van, viszont elfelejti azt, hogyha van, legalább kétszer halljuk, mert a súgón kívül a színészeket is lehet hallani. Sűrűn előfordul, hogy a hirdetett műsor elmarad? Kell egy kis meglepetés! A múltkor operajegyem volt, de otthonmaradtam, hogy egy rádióhangversenyt meghallgassak. Az adás elmaradt. Neki fogalma sincs, hogy az ilyen meglepetések mekkora örömet okoznak az embernek.

A napokban éppen a Rádióhoz indultam, mikor Peti arra kért, kérdezzem meg vajjon mit csinálnak avval a sok sűrűn pergetett lemezzel, hogy nem kopik el. Éreztem a hangjában a gúnyt, és avval ijesztettem meg, hogy elmondom benn a véleményét. Peti megszeppent: „Jaj, ne, mert a rádiós bácsik nem ismerik a tréfát!" Ebben az egyben kénytelen voltam igazat adni Petinek.

Legújabban avval jött, hogy a színészek közismert költeményekben hibásan mondják a szöveget, s arra hivatkozott, hogy náluk az iskolában egy szöveghibára már nem adják meg az ötöst. — Térj észhez végre Péter! Ne bírálj folyton a te általános iskolás mértékeddel! Hát mégis csak van valami különbség, hogy az iskolában harminc kisfiú előtt vagy pedig néhány millió kultúrára éhes dolgozó előtt mondják el azt a verset...!

Csanádi Ákos

LE A BÜROKRÁCIÁVAL!

Indul a hévízi autóbusz!

A kétheti üdülés után Keszthelyre utazó dolgozók egyrésze csak közelharc után jut fel a túlzsúfolt autóbuszra.

Pillanatfelvétel az autóbusz utasairól, akik — mit tehetnek egyebet — Budapesten fogják kipihenni a borzalmas utazás testnyomorító fáradalmait.

Elfujta a szél... Elmosta az eső...

A győrmegyei Sokorópátkára 1947. október elsején kihelyezték Pápai János magyar-történelem-szakos tanárt. Előtte már több pedagógus visszautasította a sokorópátkai kinevezést, mert lakást a tanároknak nem adtak. Pápai Jánosnak megígérték, hogy rövidesen kiutalnak számára egy lakást, addig ideiglenesen kap egy szalmafödeles, földpadlós, kissé rossz állapotban lévő házacskát. A pedagógus jóhiszeműen elfogadta az ajánlatot, beköltözött a düledező épületbe, és várta a megígért lakás kiutalását.

Jött az ősz, esett az eső. Az átmeneti lakás édeskeveset védett az idő viszontagságai ellen: beázott. Pápai János várt türelmesen. Illetékes helyről egyízben megkérdezték az iskola igazgatóságát, hogy hány és milyen pedagóguslakásra van szüksége a helységnek. (Sokorópátkán 8 tanerő van, 2 pedagóguslakás, a falu túlzsúfolt, magánlakást nem lehet szerezni.) Az igénylés elment, és az eső tovább esett. Évek multak el és a panaszokra, reklamációkra csak szóbeli részvét, rosszabb esetben vállvonogatás volt a válasz. Az ideiglenes viskó tetejét már nem lehet megjavítani, de anyagot sem lehetne kapni hozzá. A falak repedeznek, keresztül fúj rajtuk a szél, a házban való tartózkodás életveszélyes: bármely pillanatban összeomolhat a ház. A bútor teljesen tönkrement, az asztalon, szekrényen gombák nőnek, a ruhaneműkből, takarókból csavarni lehet a vizet. A földre deszkákat kell helyezni, mert tócsákban áll a víz. Aludni nem lehet. egész éjjel a cseppek zenéje hallható: a lakás több mint tíz pontján edények vannak lerakva, amelyekbe állandóan csöpög az esővíz. Nagyobb zivatarok idején esőköpenyben húzódik meg a pedagóguscsalád a „lakás" egyik sarkában.

Pápai János tanár szereti hivatását, szereti tanítványait, akik szintén szeretik és megszokták őt. Nem akarja elhagyni Sokorópátkát. Beadott lakáskérvényét pedig úgylátszik szintén elmosta az eső.

Egy utca aludni akar

Végső elkeseredésemben fordulok hozzád, kedves Ludas Matyi, én egy szegény, jobbsorsra érdemes utca és annak többezer dolgozó lakója. Csak Te tudsz rajtam segíteni, ha nem, a Dunának megyek, ami nem lesz nehéz, mert ott folyik a túloldalamon. A part és a házak között terül el a Közúti Hidépítő Telep, amelynek igazgatója úgy látszik messze lakik ettől a környéktől, úgyhogy nem hallja, milyen éktelen lármát csinál telepe egész éjszaka. Úgy látszik azt sem hallja, amit a kormány és a Tanács mond neki. Én — mármint az egész utca — több ízben felzúdultam az ellen, hogy hajnali két órától reggel hatig vasdarabokat hajigáljanak éktelen lármával, fülsiketítő zajjal aggregátorokat és szegecselőgépeket működtessenek. Felszólalásomnak volt is hatása: levelet kaptam a Tanácstól, amelyben megígérték, hogy az éjszakai lármás munkát abbahagyatják a teleppel. Sőt: a telep igazgatójának megbízottja is felhívott telefonon és közölte: belátják panaszunkat, nem lesz lárma éjszaka.

Azt gondolod, kedves Ludas Matyit, hogy ígéretüket beváltották? Ne hidd! Az Alkotmány ünnepére virradó éjszaka fél tizenkettőkor elkezdték járatni külön e célra hangosított dübörgésű szegecselőgépüket. Hajnali fél kettőkor a különböző házakból artikulátlan hangok ordítottak nyomdafestéket nem tűrő szavakat a fűrész felé, gyermekek sírtak bele az éjszakába, de a fűrész kajánul dübörgött, mintha csak azt mondta volna: fütyülök én a dolgozók kényelmére, pukkadjatok meg. Szerencsére, a telep egyik vezetője, — hadd írom ki a nevét, mert igazán derék dolog volt tőle amit tett: Kurilla elvtársnak hívják — telefonkeltésre éjszaka felöltözött, lement és eláilította a szegecselőgépet. Hajnali fél háromkor. Magyarázd meg nekem, kedves Ludas, ha egy felháborodotthangú telefonra el lehetett állítani a gépet, miért nem lehetett mindjárt úgy rendelkezni, hogy az Alkotmány előestéjén, ne szaggassuk meg lakóim idegeit? Ugye, Neked is az a véleményed, ami nekem: a vállalat igazgatója és felettes szervei nem törődnek a dolgozókkal, nem gondolnak arra, hogy több ezer ember, férfi, nő és gyermek éjszakai nyugalmát teszik tönkre immár hosszú-hosszú hónapok óta.

Kedves Ludas Matyi! Hát szóltam én egy szót esztendők óta, amióta innen épült fel minden hidunk? Ugye, hogy nem? Sőt, büszkén néztem a telepre, hisz neki köszönhetjük, hogy újra van Lánchidunk, Margithidunk, Petőfi hidunk... Csakhogy... azt ígérték nekem és lakóimnak: ha elkészül a Petőfi híd, a telep elköltözik és gyönyörű új parkot kapok, végig a Dunaparton.

A Petőfi híd régen kész, a telep még mindig itt van és üvölt!

Nem bírom tovább!

Segítségedet kérve üdvözöl

a felzaklatott Közraktár-utca és többezer álmatlan lakója

Gyerekjátékot venni nem gyerekjáték!

Nagy ünnep volt vasárnap nálunk. A fiam negyedik születésnapját ünnepeltük. Az ünnepelt már hetek óta naponta új és új „kívánságlistával" állt elő. Egyszer motorcsónak volt a szíve vágya, de másnap már inkább vitorlást kért, harmadnap aztán vontatógőzös mellett szavazott. Ilyen előzmények után indultam játékvásárló körútra.

Először a Kálvin-téri JÁTÉKÉRT-hez mentem, ahol valamiféle vízijárművet kértem.

— Mindenféle hajó, vagy csónak kifogyott — közölték. — Tessék talán a Lenin-körúti üzletünkbe fáradni.

Odafáradtam. Itt először is 15 percig vártam, amíg egyáltalán megkérdezték, hogy mit óhajtok. Igaz ugyan, hogy az egyik elárusítónő kedvesen megdicsért türelmemért. (Azt hitte, hogy türelmesen vártam.) Ezután kértem a hajót, de csak nagy és drága volt, erre vettem egy kuglikészletet, amely ragadt a piszoktól, vettem továbbá egy „húzós harmonikát", amelyet igen nehezen választottunk ki vagy tíz másik harmonika közül. Nem azért mintha válogatós volnék, hanem mert tíz közül kilenc hibás volt. (Az már más lapra tartozik, hogy néhány perccel az ajándék átadása után az én harmonikám is — hogy úgy mondjam — „hibás" lett, aminek ebben az esetben nem a fiam volt az oka, hanem inkább a gyár. Rövid tíz perc leforgása alatt letörtek a billentyűi. Be kell vallanom, hogy az öt közül egyet én törtem le, pedig csak hozzáértem.)

A Lenin-körúti JÁTÉKÉRT-ben találkoztam fiam János nevű barátjával, akivel egy napon született és így János is születésnapi ajándékait válogatta. Egy fapisztolynál kötött ki, amelyből szép piros fagolyót lehetett, illetve lehetett volna kilőni, ám a pisztoly nem működött. Ezt ugyan azonnal közölte az elárusító, de a pisztoly ára ettől függetlenül 20.50 forint volt. (Az üzletben jónéhány ilyen hibás pisztoly volt.) János ezután — mamája legnagyobb bánatára — egy 35 forintos teherautót kívánt meg, de tekintette arra, hogy öt felhúzott teherautó közül egy sem indult el, sikerült őt lebeszélnünk. Ugyancsak ez volt a helyzet a repülőgépek frontján is. Ezek sem működtek. Becsületére legyen mondva az eladónak, hogy igen nagy türelemmel próbálgatta egymás után felhúzni a „négymotoros gépeket". János ezután vásárolt a születésnapjára 10 darab üveggolyót, összesen három forint értékben. Én is gyorsan vásároltam 10 ilyen golyót és be kell vallanom, hogy fiamnak ezzel szereztem a legnagyobb örömet.

Még csak annyit, hogy a kugli-készlet minden egyes darabja egy lécre volt felszögelve — hogy miért — ez rejtély. Férjemmel mintegy tizenöt percen keresztül próbálgattuk különböző harapófogók segítségével leszedni a bábukat és golyókat, amelyek nagy részébe azonnal beletört a szeg. (Egy szomszédunk röpke félórás munkával aztán lereszelte a szegek csonkjait.) Még azt is meg kell említenem, hogy fiam végülis a nagymamától kapott egy igen szép kivitelű piros kishajót, amely vízrebocsátva fogja magát és azonnal felfordul (nyilván valami rossz súlypont-elosztás miatt) és a fiam legnagyobb örömére „belefullad a vízbe".

Úgy gondolom a JÁTÉKÉRT-nek meg kellene szerezni a gyerekek részére azt a semmihez sem hasonlítható örömet, hogy ők maguk ronthassák el a játékukat.

Léval Vera

Jegyzetek egy panaszkönyvhöz

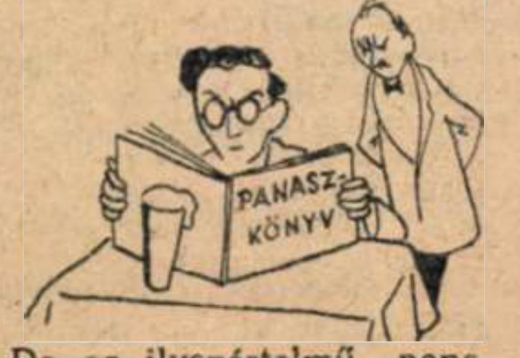
— Kérek egy pohár sört, — ültem le a Bartók Béla-úti Borostyán étterem kerthelyiségében, majd hozzátettem: — és ha a sört hozza, hozza mindjárt magával a panaszkönyvet.

Nemsokára előttem feküdt a könyv az utóbbi két hónap alatt körülbelül harminc panasszal. A panaszok között egy-egy dícséret is akadt, de csak nagyon elvétve. A hálás és megelégedett vendégek megdícsérték Bacsik, Vida, Dénes, Koczka, Hász kiszolgálókat, de kisebbségben maradtak azokkal szemben, akik cseppet sem voltak megelégedve a Borostyánnal.

Trillsam Gyula mérnök a következő észrevételt jegyezte be a panaszkönyvbe: *„A bécsiszelethez ehetetlen, dohos rizst kaptam. Amikor kifogásoltam, az üzletvezető így magyarázta: Ezt utalták ki! Amikor pedig közöltem vele, hogy felháborítónak tartom ezt a kiszolgálást, így magyarázta saját helyzetüket: „Nem lehet a vendéget arra figyelmeztetni, hogy rossz a rizs. Nemzeti érdek, hogy a dohos rizs is elfogyjon. Ez most a helyzet egész Budapesten."*

A panaszkönyv elintézés rovatába erre a kritikára válasz nem érkezett.

Voltak aztán kategórikus rövidségű panaszok, mint például Bán Richárdné, aki ezt írta be: *A mai előfizetéses menüben a rizs ehetetlen volt."* Vagy: *„A paradicsomleves romlott anyagból készült és kozmás volt."*

De az ilyenértelmű panaszok sem voltak kivételesek: *„Sajnálattal kell megállapítani, hogy a Borostyán étterem adagjai különösen vasárnap, vagy a nagyobb forgalmú napokon egyre kisebbek lesznek, egy szép napon elfogynak, mint a gyertya, s már csak fizetni kell értük."*

A változatosság kedvéért ezeket a panaszokat sem méltatta válaszra az üzletvezetőség.

Dock Ferenc és Bóna László kritikája is válaszolatlanul maradt, amelyben ezt írták: *„A mai előfizetéses ebédhez felszolgált leves fogyasztásra teljesen alkalmatlan. Panaszunkra a felszolgáló azzal vigasztalt bennünket, hogy ők sem tudták megenni."*

Egyetlen panaszra volt tüzetes válasz. A panasz így szólt: *„Felhívom a vezetőség figyelmét arra, hogy a szomszéd udvaron kutyák ugatnak. Az ugatás zavarja a vendégeket."* A tüzetes válasz pedig a következő volt. *„A kisudvarban Jancsi segédmunkás rakosgatta a ládákat és magában beszélt, a vendég azt hitte kutyaugatásnak."*

Pálfi Károly panaszával zárom e kis panaszkönyvszemlét. Pálfi Károly ezt írta: *„Húsz percet vártam, nem szolgáltak ki. A felszolgálók csoportokba verődve tárgyaltak. Úgy látszik, nem szívügyük a munka."*

És az elintézés rovatban két szó állt, de ez a két szó magában foglalta a Borostyán étterem egész önkritikáját. A két szó a következő volt: *„Sajnos igaz!"*

(országh)

Sötét van, nem látunk . . .

Budapest IV. kerületében, Ujpesten a Nap-utca környékén este félnyolc körül elalszik a villany és csak negyedkilenc tájban gyullad ki.

— Na, rövidesen nem kell várnunk negyedkilencig, amíg kigyúl a villany.
— Holdtölte lesz?
— Nem. Megírtuk panaszunkat a Ludasnak...

Dióhéjban

A Közlekedési Értesítő július 28-án megjelent számában közli az Egészségügyi Minisztérium 81/45/1953. sz. utasítását az üzemi bölcsődék létszámáról. Mihalecz Lajos, a Közlekedési Építő Vállalat dolgozója elolvasta az utasítást és egy mondat annyira megnyerte tetszését, hogy szövegét beküldte a Ludas Matyinak. A mondat így hangzik: „Mosónő (saját mosás esetén) 30 férőhelyig 1 fő, ezenfelül további 15 férőhelyenként 0,5 fő." Igazat adunk olvasónknak, aki azt írja, hogy 45 férőhelyes üzemi bölcsődénél — az Értesítő szerint — a mosóteknő mellett 1 egész és 1/2 mosónő található. Persze, kérdéses, hogy a 1/2 mosónőnek az alsó, vagy a felső része található-e a teknő mellett. Az előbbi esetben sikerül a mosás, mert a 1/2 mosónő a kezével zavartalanul moshat. Ha azonban a másik felét állítják a teknő mellé, akkor már nehezebb volna. mert a lábával kellene mosnia.

*

Csernicsek Éva. a SZOT központi iskolájának oktatója sportolókkal Balatonföldvárra utazott. A sebesvonat 6 óra 30-kor indult a Déli-pályaudvarról. A vonat egyik utasa rumot kért. A kis pohárka rumért az Utasellátó dolgozója 3.20 forintot kért. Az utas megemlítette, hogy a személyvonatban ugyanennyi mennyiségű rumért csak 2 forintot fizetett. Az árus kijelentette, hogy a sebesvonaton 3.20-ba kerül a rum. mert a sebesvonat luxus. Miért luxus az, — kérdezzük Csernicsek Évával — ha valaki gyorsabban szeretne eljutni valahová?

Tápióság községben — írja Orvos Erzsébet — két hétig nappal égett a villany, de a besötétedéstől kezdve nem. A hibát jelentették az Áramszolgáltató Vállalat Kirendeltségének. A tápióbicskei üzem szerelője „megjavította" az áramszolgáltatást, mégpedig úgy, hogy augusztus 7-től kezdve már napközben sem ég a villany. Legyen világosság Tápióságon! Égjen a villany! De ne nappal!

*

Mindig vigyázok arra, hogy csak zöld fénynél menjek át az úttesten, betartom a közlekedési szabályokat és helyeslem, hogy a közlekedési szpikerek a magasból vigyáznak testiépségünkre. Helyes lenne azonban, ha ők is jópéldát mutatnának. Augusztus 12-én este a Kiss József-utca sarkán lévő ház első emeletén működő bemondó azonban nagyon rossz példát mutatott. Lovaglóülésben ült az erkély szélén s a lábát az utcára lógatva szólította fel a járókelőket a helyes közlekedésre. Sokan aggódva néztek fel az emeletre, mert féltek, hogy a közlekedési bemondó leesik és súlyosan megsebesül. Nem ártana, ha néha a közlekedési szpiker figyelmét is felhívnák a szabálytalanságokra, — tanácsolja levelében Tatay Tiborné (Pesthidegkút, II., Báthory László-u. 20.).

Ludas Matyi elintézte

A Ludas Matyi foglalkozott a szabadban talált selejtampullákkal. A vizsgálat kiderítette, hogy néhány dolgozó felületes, hanyag munkája, illetve az ellenőrzés elmulasztása miatt kerültek ki az ampullák a salakozótelepre.

Köszönjük éberségüket, amellyel esetleges balesetek bekövetkezését akadályozták meg.

Egyesült Gyógyszer- és Tápszergyár

A „Miért nem kutathat a Vasipari Kutató Intézet?" címmel megjelent közlemény ügyében vizsgálat indult. A betonpadló süllyedésével kapcsolatban döntőbizottsági tárgyalás volt. Az építővállalat kötbérfizetés terhe mellett köteles augusztus 25-ig azokat a munkálatokat elvégezni, amelyeket egy korábbi jegyzőkönyvben feltüntettek.

A SICE acélolvasztókemence generátorát a Klement Gottwald-gyár köteles haladéktalanul kijavitani.

A térvilágítással kapcsolatban utasítottuk az intézetet, hogy a Villamosipari Kutató útmutatása alapján végeztesse el a műanyagkábel lefektetését.

Kohó- és Gépipari Minisztérium
dr. Lettner Ferenc főosztályvezető

A Majakovszkij-utca 23. számú házban lévő „emléktábla" 24 órán belül való eltávolítása ügyében intézkedtünk.

VII. kerületi Tanács építési osztály

Kultúrfront

Értékes gyüjtemény

A Wilhelm Pieck Vagon- és Gépgyár másodszor is elnyerte az élüzem-csillagot, a Minisztertanács és a SzOT vándorzászlajával tüntették ki, okleveleket, díjakat és nagyösszegű pénzjutalmat kapott.

Vadas elvtárs, a gyár főmérnöke gyönyörködik a gyüjteményben.

Az ország legnagyobb állomásán

Harmadszor lett élüzem az ország legnagyobb állomása, a Ferencvárosi-pályadvar. Beláthatatlan távolságokig sinek, raktárházak, műhelyek és újra sinek váltják egymást. Nyolcfelől érkeznek a vonatok és számtalan irányba megy az áru, amely a vonatokon érkezik. Tejet, zöldséget, húst és zsirt a Ferencvárosi-pályaudvaron keresztül kap Budapest. Naponta átlag 300 vagon zöldség és gyümölcs utazik át ezen az állomáson a fogyasztókhoz.

122.8 százalékos tervteljesitéssel az állomás minden dolgozója lelkesen harcolt az élüzem-csillag elnyeréséért, de legesleginkább Kántor György rendelkező forgalmi szolgálattevő az, aki jól ismeri az állomás valamennyi vágányát, mozdonyát és szerelvényét. Ő a Ferencvárosi-pályaudvar legjobb dolgozója. A többiek közül a vasutasnapon negyvenketten lettek sztahanovisták, a munkafegyelem jó és selejtet nem termel senki.

Mihálka állomásfőnök régi vasutas. Szerelmes a vasútba. Ha néha-néha hazamegy és alszik, egy helytelen pöfögésre, vagy füttyre felébred és nyúl a telefon után. Ismeri a vonatait. Tudja, hogy melyik fütyült, hogy melyik sinen kellene lennie és ki van éppen a vonat mellé beosztva. Telefonál és intézkedik.

Az Illatos-úton nyugdíjazták a sorompót, az úton ma már fennakadás nélkül lehet közlekedni. Az út felett épült a világ legnagyobb guritódombja. A guritódomb, mint már a neve is mutatja, földből, kőből és téglákból épült domb, amelyben vasbeton tartja a két emeletet. A földszinten húzódik az Illatos-út. Az első emeleten sinek haladnak, a második emeleten pedig csak egyetlen sinpár, amely a domb lejtője alatt harminc felé ágazik szét. Harminc szerelvényt lehet a guritódomb segitségével egyszerre összeállitani. Beérkezik a vonat, kihúzzák az állomás mögé, feltolják a guritódombra, szétszakasztják és a lejtőről gombnyomásos váltórendszerrel harminc különböző vágányra guritják le. Az állomás életében új korszakot jelent a guritódomb.

A dolgozóiról való gondoskodásban azonban még nem jár élen a Ferencvárosi-pályaudvar. Bár folyó melegviz áll a vasutasok rendelkezésére, sajnos, még csak a mozdonyok mellett. Mosdóhelyiség, öltöző nincs.

Harmadszor lett élüzem a Ferencvárosi-pályaudvar. A dolgozók mindent megtesznek azért, hogy fényesen ragyogjon az élüzem-csillag. Meg vannak győződve arról, hogy harmadszor került hozzájuk és egyben utoljára. Mert megtartják maguknak végleg.

A fazék és a füle

— Az apád mindenit... letört a fazék füle!
— Ugye, anyu, csak megszokásból mondod, hogy az apád mindenit?
— Dehogy megszokásból! Könnyen lehet, hogy az apád csinálta ezt a fazekat.

Ahol nem működik a csasztuska-brigád —

ott így képzelik a kultúrmunkát...

PAJTÁS, VIGYÁZZ!

Igen szép és nyomdailag gondos kivitelű rajzos-verses kifestőkönyv került a kezembe, ezzel a címmel: „Pajtás, vigyázz!" A szines rajzok arra figyelmeztetik az úttörő pajtásokat, hogy vigyázzanak a közlekedésnél. A színtelen versek arra figyelmeztetnek mindenkit, hogy ne írjon ilyen versikéket. Alábbiakban néhány szemelvényt mutatok be a könyvecskében található bő termésből. Íme, az első:

Ha utcán jársz, légy figyelmes,
Mert ezt megtanulni érdemes,
Áthaladni máshol nem lehet.
Csak a kijelölt helyeken.

Ez, ha nem vették volna észre: vers. Kezdetben talán prózának készült, de véletlenül a „figyelmes" alá oda került, hogy „érdemes", ettől a vérszegény rímtől vérszemet kapott a „költő" és gyorsan versikét faragott belőle azzal, hogy a „lehet"-re rávarrta azt a csodálatos rímet, hogy „helyeken".

De ez még csak a kezdet. Olvassuk csak a következő megrázó sorokat:

Évi, Jancsi, Laci, Tibi,
Vigan mennek kirándulni,
De egyről mindig elfeledkeznek,
Hogy az úttesten járművek is közlekednek!

Ha nem tudnám, hogy balesetelhárítási füzetet tartok a kezemben, azt hinném, hogy azért nyomtatták ki e verseket, hogy elvegye a pajtások kedvét a verseléstől. Konok, makacs, elszánt ember lehet a versek faragója, mert vad csörtetéssel tiporja tovább is szép anyanyelvünket, csengő-bongó rímeivel együtt. A Tibi név úgy látszik vörös posztóként lengett előtte, mert dühös igyekezettel akart rá megfelelő rímet találni. A „kirándulni" esetében ez nem nagyon sikerült, nosza, ugorjunk neki ismét:

Biciklizni tanul Tibi,
De bizony azt rosszul teszi
Belemegy a forgalomba
Elütik és vége nyomban.

Szegény Tibi! Csak tudnám, hogy miért teszi rosszul, hogy biciklizni tanul, amikor éppen a legutóbbi „Kerékpár hetek" alatt olvastam mindenfelé, hogy milyen helyes dolog a kerékpározás. Vagy talán azt teszi rosszul, hogy belemegy a forgalomba? Hát hol biciklizzen szegény Tibi? Otthon, a vízvezeték körül? Persze, ha rollerozna, akkor se járna jobban, mert, azt mondja a vonatkozó álvers:

Úttesten ne rollerozz
Mert ebből könnyen baj lehet
Rollerozni nem szabad

Tessék jól megkapaszkodni, jön a rím a „lehet"-re.)

Csak a játszó tereken!

Meglepő fordulat, ugye? Magam is arra gondoltam, hogy ezekután a versek faragója már újabb meglepetéssel nem szolgálhat. Tévedtem. Az utolsó rajz macskacsaládot ábrázol. Az úttesten heverő pamutgombolyaggal játszik egy kismacska. Alatta ez a szöveg:

Még ők is tudják —
semmi játék az úttesten.

Gondolom, a macskák nem nagyon olvassák a balesetelhárítási füzeteket, de ha olvassák, egészen bizonyos, hogy — amennyire én ismerem a macskanyelvet — felháborodottan fognak tiltakozni az ellen, hogy ilyen mondattal akarják őket eltiltani az úttesten való játéktól. „Semmi játék az úttesten" — ugyanis magyarra fordítva azt jelenti, hogy: nincsen semmiféle játékszer az úttesten, pedig a versíró bizonyára azt akarta mondani, hogy: „Nem szabad az úttesten játszani!"

P a j t á s — ott a Belügyminisztérium Közlekedésrendészeti IV/7. osztályán, ahol kiadtátok ezt a könyvecskét — v i g y á z z, hogy máskor ilyen sete-suta, magyartalan, versikéknek álcázott írásokkal el ne ronts egy egyébként hasznos kiadványt!

VAJDA ALBERT

Darvas Szilárd:

Baráti tisztázás

Ne csodáljad, kérlek, hogyha
bánat dúlja arcom,
azt mondod, hogy elolvastad
(hisz mint a könyv, nem oly vastag)
humoros kis karcom,
minden tréfás fordulatot
ahogy mondod, agyad mélyén
újból kihegyeztél,
s mégse, mégse nem nevettél,
bárhogy igyekeztél.

Hát bizony ez nem véletlen
s tisztázni kell elméletben
ezt az ügyet bárhogy,
azt ajánlom, hát hogy
mielőtt még neki látnánk
humorom temetni,
próbáljuk meg előzőleg
a mérlegre vetni:
én nem tudok írni avagy
te nem tudsz nevetni?

Késő bánat

— Miért vagy olyan dühös?
— Egy borzalmasan rossz villámtréfát írtam!
— Hát dobd el!
— Nem lehet. Már megjelent a SzOT-műsorfüzetben.

A rádió figyelmébe

Naponta háromszor is szerepelnek egyes népszerű művészek a rádióban.

— Holnap vasárnap van?
— Nem. Holnap Kazal-nap van.

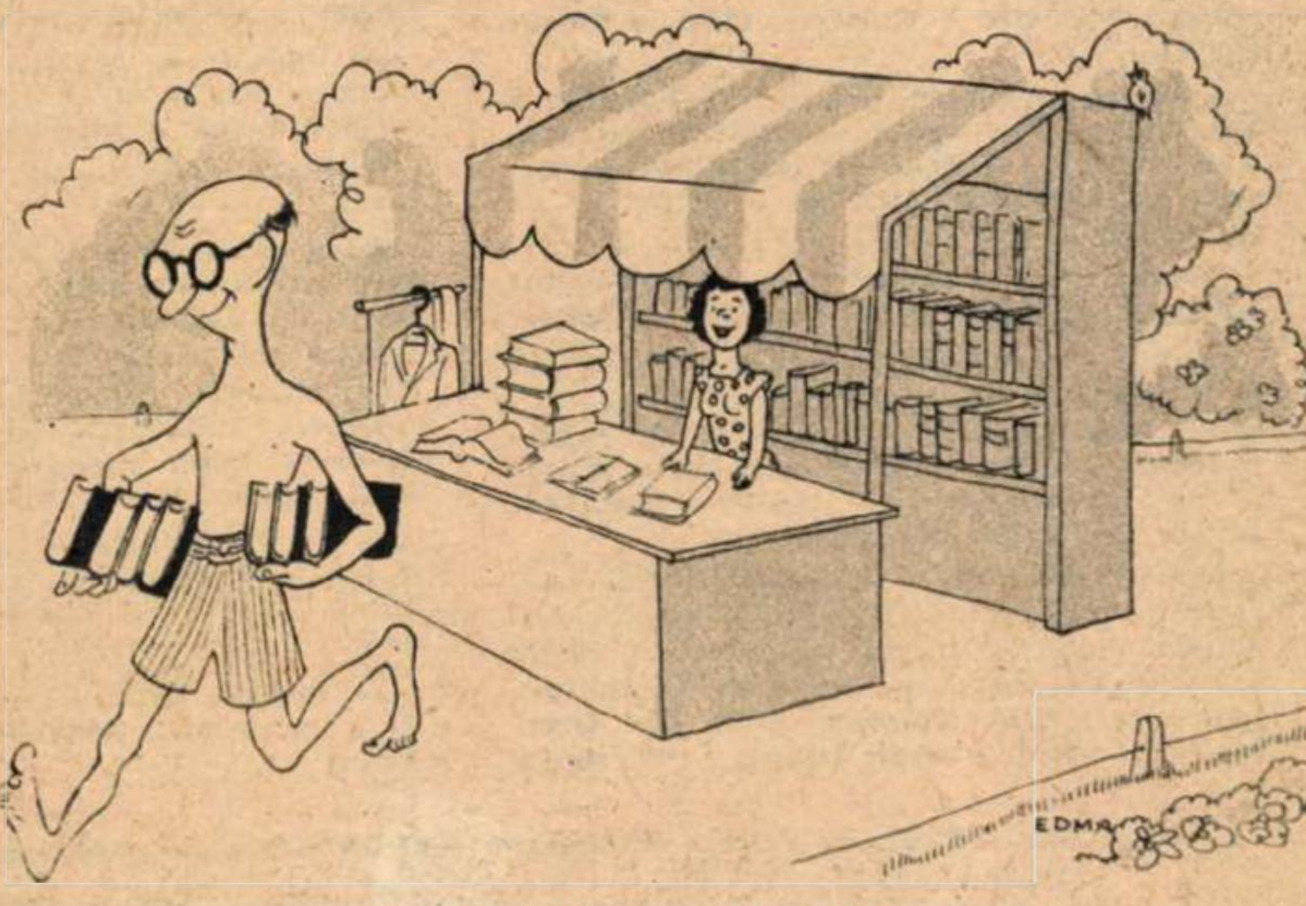
FIGYELŐ ÁLLÁSBAN

Segédrendező: Végre! Felbukkant az autó, a konferanszié bemondhatja Latabárt...

Szabadtéri könyvtárban

Egyéb kézizálog híján ruhadarab ellenében is kölcsönöznek könyvet a Csajkovszkij-parki könyvtárban.

Képünk egy lelkes olvasót ábrázol.

VIDÁM KÉPEK A Népstadion MEGNYITÁSÁRÓL

N. Bassenov:

A PANASZ

A járási tanács végrehajtóbizottsága levelet kapott a területi újság szerkesztőségétől. A levél nem sokáig hevert a fiókban. Az elnök határozatot firkantott rá: „Kérem az ügyet személyesen nyomozza ki és tegye meg a szükséges intézkedéseket." A panaszt az elnök helyettesére iktatták. A helyettes a következőket írta az „ügydarabra: „Babanov elvtársnak! Mikor lesz már vége a klubokban a disznóságoknak? Személyesen vizsgálja ki az ügyet és az eredményekről tegyen jelentést!"

Babanov, a járási népművelési osztály vezetője, ez a lomha, asztmás férfi kék bricsesznadrágot és gimnasztyorkát viselt. Megvakarta kopaszodó fejebúbját.

— Ejha! — húzta el a száját. — De azért nem tesz semmit! Szedd csak össze magad Igor, és indulj el Csuhminkába. Én magam nem érek rá.

Igor Burdinnij, az osztály instruktora, egy széppreményű fiatalember az asztal mellett ült. Értetlenül bámult Babanovra.

— Minek?

— Panasz van Korkinra. A szerkesztőségből küldték. Azt írják, hogy a klubépület teteje olyan, mint a rosta. A színpadra befolyik az eső. A tagok esős időben be sem tehetik a lábukat. Nyisd ki jól a szemed és ha tudsz valamit csinálni, írj róla jelentést az újságnak.

— Ki a levél szerzője?

Babanov jól megnézte a panasz gépírásos másolatát.

— Valami A. Kurcov, — szólt vállatvonva. — Valaki a saját jószántából írhatta.

Igor bosszúsan ráncolta össze a homlokát. Csuhminka nincs nagyon messze, csak hét kilométer. Oda-vissza tizennégy az egész. Azért mégis csak késón este tud visszakászálódni. Legfőbb baj, hogy Marinának születésnapja van, vendégek is lesznek. Olyan szükség volt erre a panaszra, mint a hideglelésre!

Barátunk mérgesen dörmögött. Felvette a kabátját, vékony nyakát gondosan bebugyolálta pepita sáljával és lassan poroszkált végig az utcán, átkozva az időjárást és az ismeretlen A. Kurcovot.

„Ronda egy tavasz!" — káromkodott magában. Megborzongott a csípős széltől.

Látott már ennél melegebb tavaszt is. Éjjel esett az eső, reggel pedig a nap csúnyán belegabalyodott a felhőkbe és fukarkodva vonta meg melegítő sugarait a vacogó földtől. Az út mindkét oldalán kivénhedt fűzfák integettek ágaikkal.

Az instruktor már a legszélső házikóknál tartott, melyeken túl a végtelen mező a homályba veszett. Ott már komor szél cibálta a lombtalan bokrokat. Valaki utána kiáltott. Igor megfordult. Mosolygó arcú régi ismerőse állt előtte, a járási milícia parancsnoka.

— Hová, hová, múzsák kegyeltje?

Burdinnij bizonytalanul intett a távolba.

— Csuhminkába.

— Fontos, határidős munka?

— Affenét! Korkin ellen van valami panasz, azt kell kinyomozni.

— Van annak értelme, hogy te magad caplass odáig? Azonnal indul egy emberem Csuhminkába. Írj meg mindent Korkinnak. Majd ő részletes jelentést tessz.

Igor habozott egy kicsit, majd a mezőre tekintett, ahol a forgószél a bokrokat tépázta és . . . beleegyezett.

Amikor megérkeztek a milíciára, a parancsnok magához hivatta Poljasuk milicistát, egy rózsásarcú, fiatal legényt.

— Ha befejezte a munkáját Csuhminkában, elmegy a klubba és átadja Korkinnak Burdinnij elvtárs levelét, — rendelkezett a parancsnok. — Mondja meg neki: az a parancs, azonnal jelentse, hogyan áll a dolog.

— Azt is kérem, hogy keresse meg a levél szerzőjét, bizonyos A. Kurcovot, — tette hozzá Igor. — Nem ismeri véletlenül?

Poljasuk elgondolkozott.

— Csuhminkában sok A. Kurcov lakik, — válaszolt egy kis szünet után. — Arkádij, Anatolij, három Alekszandra, Andrej. A fél falut így hívják. Még nem ismerem mind.

Poljasuk tisztelgett, az ajtó felé indult, de ott megfordult.

— Ha megtalálom a szerzőt, mit csináljak vele: kikérdezzem a helyszínen, vagy előállítsam a milíciára? — kérdezte.

— Ugyan! — nevetett Igor, — csak azt mondja meg neki, hogy panasza tárgyában megindítottuk a hivatalos eljárást.

A fiatal milicista újból tisztelgett és kiment.

Poljasuk a klub igazgatóságának kis elnöki szobájában csak az őrt találta. Ócska, vízhatlan esőkabátjában kuporogva és hatalmas, sodort cigarettáját pöfékelve ült az ablak mellett. Gondterhelten nézte a nedvességtől sötétedő mennyezetet, melyről időnkint kövér cseppek cuppogtak a padlóra. Nedves fa- és penészszag terjengett.

— Jó egészséget, öregapám! — üdvözölte a milicista. Előszedte köpenye belső zsebéből a levelet. — Nagy a nedvesség maguknál!

— Rossz a tető, — válaszolta röviden az őr a milicistára kancsalítva. — Maga kit keres?

— Korkin elvtársat.

— Nincs itthon. Még reggel elment Aljosinkájába, a tanyára. Ott marad éjszakára.

Poljasuk megborzongott a nyakába hullott vízcsepptől és sietősen odébbhúzódott.

— Hát akkor mit csináljunk? — kérdezte elgondolkozva. — Levelet hoztam neki. Itt hagyom. Írjon róla elismervényt.

Az öreg papírdarabot vett elő az asztalfiókból, írt rá valamit és átadta a milicistának.

— Panasz van maguk ellen, — magyarázta Poljasuk, zsebredugva a papírt. — Az a parancs, hogy intézkedjünk és tegyünk jelentést.

— Rendben van. Tegyünk jelentést, — morgott az őr, — nem először csináljuk. Inkább ahhoz volna eszük, hogy egy ácsot küldenének. Szégyen, gyalázat! A harmonikás esernyő alatt játszik: fél, hogy tönkre megy a hangszere. A tánczenekar tagjai dühösek. Azt mondják, nem az a hang jön ki a balalajkából, amit ők akarnak.

Poljasuk a mennyezetre nézett és megértően csettintett.

— Nagyon pocsék állapotban van a tető? — kérdezte.

— Nagyon, — sóhajtott az őr. — Jó ács kellene egy napra. Anyag-zsindely, szög — az már van, komszomol-aktivistákat is verbuváltam. Még kátránylemezt is felhajtottam. A tetőhöz pont elég lenne. De ki csinálja meg? Korkin rokkant, — én öreg vagyok. Az ifjúság nem ért az ácsmesterséghez. Úgy élünk itt, mint a vízitündérek. Hányszor adtunk már be kérvényt a végrehajtóbizottsághoz . . .

— Ejnye, ejnye! — bólogatott Poljasuk és megemlítve, hogy a panasz szerzőjét is ki kell nyomoznia, azt kérdezte:

— Hallja-e, apókám! Nem tudná megmondani véletlenül, hogy ki írta ezt a panaszt?

— No és aztán? — nézett rá az öreg gyanakodva. — Mi köze ehhez a milíciának?

— A világon semmi. Csak éppen jó volna beszélni vele.

— Miről?

— Arról, hogy a panaszt hivatalosan ki fogják vizsgálni.

— Nem vizsgálatra van szükségünk, hanem ácsra. Megértetted?

Az öreg elhallgatott. Majd a sarokba húzódva kibökte:

— Nohát! Én írtam. Hát aztán?

— Maga? — csodálkozott Poljasuk. — A klub őre?

— Az őr többet lát mint más, mert egész nap itt van.

— Azelőtt mi volt a mestersége?

— Ami jött. Fiatalkoromban a kovácsműhelyben forgattam a kalapácsot, az apámnak segítettem az ácsmunkában.

— Hát akkor ki ellen írta a panaszt? Sajátmaga ellen? Maga is megcsinálhatná a tetőt.

— Ejnye, de fürgejárású eszed van, — hunyorított az öreg gonoszkodva. — Egyszer már megmondtam, hogy nem vagyok mai gyerek. Ezért gondoltam, hogy írok a szerkesztőségnek a mi bajunkról: hátha segítenek! Kisül, hogy a panasz miatt még én ellenem indul meg a hivatalos eljárás.

A milicista nevetett. Majd olyan kifejezést öltött az arca, mint aki erősen gondol valamire. Egy perc mulva határozott mozdulatokkal kezdte kigombolni a köpenyét. .

— Egy-kettő. öregapám fogjunk a munkához, — mondta, — majd én segítek neked. Elég volt a panaszírásból.

— Ugyan menj már! Tréfálsz?

— Dehogyis tréfálok! Siess! Csak néhány óra szabadidőm van.

— Kettesben nem tudjuk elvégezni a munkát, te buksifejű!

— Majd segítenek a komszomolisták . . .

Két hét múlva, amikor Kurcov, a klub őre és Poljasuk, aki egy cigarettára betért hozzá, ugyanabban a szobácskában üldögéltek (Korkint tartós munkára vezényelték a járásba), a községi postás levelet hozott a szerkesztőségből Ákim Sztyepánovics Kurcov címére. Az öreg felbontotta a borítékot, feltette az okulárét és hangosan olvasta:

„Tisztelt Kurcov elvtárs!

A járási tanács végrehajtóbizottságától kapott értesítés szerint az Ön levelében említett hiányosságok tényleg fennforogtak. Burdinnij elvtársat, a népművelési osztály instruktorát azonnal Csuhminkába vezényelték. Nevezett elvtárs azonnal társadalmi munkára mozgósított és rendbehozta az Ön által nehézményezett hibákat. Elsősorban a klubépület tetőzetén végeztek alapos javítást. A többi hiányosságokat is megszüntették.

Üdvözlettel

a felelős szerkesztő helyettese."

(olvashatatlan aláírás)

— Az angyalát! — bökte oldalba Ákim Styepánovics a milicistát. — Látod-e, mennyire megbecsülik azt a munkát, amit mi ketten végeztünk el! Csak az a Burdinnij-eset nem megy a fejembe! Mikor mozgósított ez az ember bennünket? Addig csinálhatta, amíg mi dolgoztunk, még hozzá nagyon ügyesen, mert észre sem vettük!

És nagyot nevettek.

(Fordította: Pogonyi Antal)

LUDAS MATYI. — Felelős szerkesztő: **GÁDOR BÉLA.** — Szerkesztő: **TABI LÁSZLÓ.** — A kiadásért felel: a Lapkiadó Vállalat igazgatója. — Szerkesztőség: VII., Lenin-krt. 9—11. Telefon: 222-271, 221-293. — Kiadóhivatal: VII., Lenin-krt. 9—11. Telefon: 221-285. — **Terjeszti: Posta Központi Hírlap Iroda Ü. V. Előfizetés, személyes ügyfélszolgálat: V., József nádor-tér 1. Telefon: 183-002, 180-850.** — Budapesti Szikra Nyomda, V., Honvéd-u. 10. — Felelős vezető: Lengyel Lajos igazgató. — **Példányszám: 267.000.**